

Klage over DanAvl systemet

Journal nr. 4/0106-0300-0050/FI//JF

Rådsmøde den 20. december 2006

Resume

1. Denne sag er rejst ved klager fra to eksportører ("omsættere") af avlssvin, som finder, at de vilkår, som Dansk Svineproduktion ("DSP") håndhæver for eksport af avlssvin og ornesæd er urimelige og indebærer forskelsbehandling. DSP, der er tæt forbundet med brancheorganisationen Danske Slagterier ("DS"), forestår det dominerende avlssystem inden for den danske svineproduktion, DanAvl.
2. Gennem systematisk avl på de bedste svin udvalgt efter bestemte egenskaber har det vist sig muligt at skabe fortsatte produktionsgevinster (i form af bedre kødkvalitet, lavere foderomkostninger, højere tilvækst, flere grise pr. kuld mv.). Systematikken baseres på en central registrering af afprøvningsresultater samt koordinering hos DSP, mens selve produktionen af avlssvin og ornesæd i Danmark sker i et begrænset antal svinebesætninger (DanAvl-besætninger) og på KS-stationer (Kunstig Sædooverføring), som har indgået aftale med DSP.
3. Det samlede salg fra DanAvl-systemet har en værdi på godt 1 mia. kr. Heraf går 85 pct. til danske svinebesætninger, mens resten eksporteres. Eksporten er steget betydeligt siden 2000/01.
4. Salget af avlssvin og sæd til de danske svinebesætninger sker direkte fra DanAvl-besætningerne og KS-stationerne, mens salget til udlandet normalt foregår via omsættere, der har aftale med DSP. Omsætterne markedsfører DanAvl i udlandet, køber avlsmaterialet i Danmark, indhenter de nødvendige tilladelser og sørger for transport mv.
5. Konkurrencerådet har tidligere fritaget aftalerne mellem DSP og DanAvl-besætningerne frem til ultimo 2007, jf. konkurrencelovens § 8, stk. 1. Aftalerne har bl.a. skullet bevare værdien af de gener, der er udviklet inden for DanAvl, og de har derfor indeholdt nogle begrænsninger specielt for omsætningen af de renracede svin. Afledet af disse aftaler med besætningsejerne har der været regler for DanAvl-omsætterne.
6. Konkurrencerådet har endvidere fritaget aftalen om Salgs- og Eksportforeningen for Avlssvin ("SEA"). SEAs medlemmer er DanAvl-besætninger, der har valgt eksklusivt at eksportere deres avlssvin gennem SEA. SEA er organisatorisk kontrolleret af DS. Det har ført til, at SEA af DSP er blevet tillagt nogle videre rammer for sit salg end andre omsættere, fordi DSP anså sig i stand til via sin indflydelse i SEA at sikre den nødvendige kontrol med SEA's omsætning af avlsmaterialet.
7. Det øgede salg af avlsmateriale fra Danmark har ført til, at DanAvl-omsætterne har øget deres salg væsentligt. Medvirkende hertil er, at svineproduktionen i en række lande (bl.a. Tyskland, Italien og Belgien) - ligesom tilfældet er i Danmark - er blevet samlet i større enheder, hvor fordelene ved systematisk avl bedre kan udnyttes. Samtidig fandt DSP i 2005 anledning til at stramme reglerne for DanAvl-omsætterne bl.a. for at hindre salg af renracede svin til besætninger, der driver konkurrerende virksomhed som avlssystem.
8. Det førte til, at to DanAvl-omsættere - Porc-Ex og Breeders of Denmark ("Klagerne") - indgav klage til styrelsen. Klagerne angik for det første, at DSP forskelsbehandlede klagerne på 4 nærmere angivne punkter.
9. Dernæst var Klagerne utilfredse med, at de skulle indsende en købererklæring til DSP, før de solgte renracede svin til besætningsejere i udlandet. Ved købererklæringen bekræftede køber at ville overholde DSPs regler. Samtidig fik DSP imidlertid nøje indblik i omsætters kreds af købere. Dette fandt Klagerne stærkt betænkeligt på grund af DSPs tætte forhold til konkurrenten, SEA. Det samme gjorde sig gældende, når omsætterne skulle aflevere data til DSP for at få udleveret stamtavler til deres kunder.
10. Endelig var Klagerne kritiske over for DSPs administration af det system, der er indført for avlsafgifter. Avlsafgifterne skal medvirke til en hensigtsmæssig incitamentsstruktur for Avlerne (producenterne af de renracede svin) og give bidrag til dækning af omkostningerne ved avlssystemet.

11. På baggrund af klagerne har styrelsen over for DSP udtrykt betænkeligheder ved den praktisering af reglerne, som har udviklet sig over for DanAvl-omsætterne sideløbende med den stigende eksport. Betænkelighederne vedrørte for det første den nære forbindelse mellem DS, DSP og SEA, når DSP fremover krævede tættere indseende med omsætternes virksomhed, herunder forhåndsorientering om kundekredsen. Dernæst rejste den forskellige behandling af SEA og Klagerne samt de nye afgifter fx om kernestyling konkurrencemæssige spørgsmål, som gav anledning til yderligere undersøgelse.

12. Sådanne undersøgelser ville imidlertid kunne være tidkrævende, og da Klagerne gav udtryk for interesse i en hurtig og fremadrettet løsning valgte styrelsen at indlede drøftelser med DSP om en tilsagnsløsning i.h.t konkurrencelovens § 16a.

13. DSP har herefter afgivet et sæt Tilsagn, der skal imødekomme de betænkeligheder, styrelsen har givet udtryk for. Da klagerne må tillægges samhandlingspåvirkning omfatter Tilsagnene både konkurrencelovens §§ 6 og 11 og EF Traktatens art. 81 og 82.

14. Tilsagnet bygger på, at DSP forpligter sig til at behandle alle omsætterne, herunder SEA og Klagerne, lige mht. vilkår for afsætning af DanAvl-avlssvin (inkl. sæd, embryoner mv.). Ligestillingen omfatter også de forhold, som er rejst af Klagerne – dog er der fravigelser på 2 nærmere afgrænsede punkter, jf. nedenfor. I forlængelse heraf forpligter DSP sig til at sikre fortrolighed om de oplysninger, der indsendes til DSP's Afdeling for Avl og Opformering. For det tredje skal der udarbejdes særskilt og informativt regnskab for Afdelingens aktiviteter, som offentliggøres.

15. Ligestillingen indebærer nærmere,

- at alle DanAvl-omsættere skal behandles lige

16. Alle omsættere, der opfylder nærmere angivne saglige kriterier, skal godkendes som DanAvl-omsættere, og alle de godkendte omsættere skal behandles lige, med mindre Tilsagnet fastlægger andet. Ud over tilfælde af misligholdelse kan aftalen om godkendelse som DanAvl-omsætter ikke siges med kortere varsel end 12 måneder.

- at alle DanAvl-omsættere frit skal kunne sælge krydsningsavlssvin (krydsninger af forskellige racer) til besætninger over hele verden. Dog må de ikke sælge krydsningsorner til KS-stationer
- at alle DanAvl-omsættere kan sælge renracede avlssvin til DanAvl-besætninger samt til andre besætninger, som over for DSP har forpligtet sig til ikke at videregælde de renracede svin og deres afkom til andet end nærmere angivne formål (herunder slagtning)
- at alle DanAvl-omsættere har ret til at opstalde DanAvl-orner på KS-stationer på nærmere angivne vilkår

17. Dette er en lempelse i forhold til de begrænsninger, der hidtil har været gældende for Klagerne, således at de får flere muligheder for at konkurrere på eksportmarkederne. Reglerne gælder lige for alle omsættere. SEA beholder dog en mulighed for at sælge renracede avlssvin til 4 navngivne selskaber i Brasilien, Canada, Spanien og USA på lidt andre vilkår uden, at dette betyder, at andre DanAvl-omsætters adgang til at sælge renracede svin udvides. SEA har investeret væsentligt i disse besætninger og kontraktligt forpligtet sig til at levere til disse besætningsejere for en vis tid. Der gælder et sæt lofter for SEA's adgang til at sælge renracede avlssvin til disse besætningsejere. Overskrides et af disse lofter har alle DanAvl-omsættere adgang til at sælge den pågældende type af DanAvl-avlssvin i de respektive lande på samme vilkår.

- at alle DanAvl-omsættere har ret til at bruge DanAvl-varemærkerne.

18. DanAvl-omsætterne får generel ret til at bruge varemærkerne (DanAvl, DanZucht og DanBred) i deres markedsføring, men Tilsagnet sikrer, at hvis én omsætter får lov til at bruge varemærkerne på en bestemt måde, så har de øvrige omsættere samme ret. DSP etablerer en hjemmeside, således at interesserede, der via internettet søger på ordet "Danbred", ledes ind på en side, hvor alle de godkendte DanAvl-omsættere er oplistet ligeligt. SEA beholder dog en særlig ret til at anvende det registrerede binavn DanBred International. SEA har markedsført sig under dette binavn i udlandet gennem mere end 10 år[1].

- at alle DanAvl-omsættere indsender Købererklæring og kationerer for købernes overholdelse af forbudet mod videresalg af renracede avlssvin

19. DSP kan kræve, at omsætterne indsender Købererklæring forud for levering. Ved denne erklæring bekræfter køber at ville overholde DSPs regler, herunder om ikke at videresælge renracede DanAvl-avlssvin eller afkom heraf til andet end

nærmere angivne formål. Målet er at fastslå købers ansvar for, at de renracede gener ikke uden videre kopieres af konkurrerende avlssystemer.

20. DSP kan kræve bod, hvis omsætterne videresælger renracede avlssvin til andre købere end nærmere opregnet eller såfremt de sælger krydsningsorner til KS-stationer. Bodden svarer til 2* prisen for de pågældende avlssvin. Omsætter hæfter endvidere som selvskyldnerkautionist for sine køberes forpligtelse til at betale bod ved overtrædelse af forbudet mod videresalg af renracede svin eller afkom heraf. Konstateres det, at omsætters køber har overtrådt videresalgsforbudet, beregner DSP et bodsbeløb. Såfremt køberne ikke betaler bodden inden 30 dage, trækkes det konstaterede bodsbeløb fra en Garantifond på i alt 2 mio. kr., som er det maksimale bodsbeløb omsætter hæfter for. Garantifonden er etableret af omsætterne i forhold til deres omsætning. Den omsætter, hvis køber har foranlediget trækket, skal fylde Garantifonden op over 3 år.

- alle DanAvl-omsættere stilles lige med hensyn til betaling af afgifter mv.

21. Ligestillingen gælder alle former for betaling uanset betegnelse. For de orner, som omsætterne efter aftale opstalter på udenlandske KS-stationer opkræves betalingen lidt anderledes end i Danmark, men kravet om ligestilling af omsætterne gælder fortsat – dog bortset fra de 4 navngivne besætninger, som SEA har aftaler med i USA, Canada, Brasilien og Spanien.

22. Det er styrelsens vurdering, at Tilsagnet imødekommer betænkelighederne tilstrækkeligt. For det første sikres vandtætte skotter omkring de fortrolige oplysninger, som Avlere, Opformeringssejere og DanAvl-omsættere indsender til DSP. Dernæst bliver der skabt næsten fuld ligestilling for DanAvl-omsætternes salg på eksportmarkederne. Ligestillingen omfatter såvel salget af dyr, som opstalding af orner og adgang til brug af varemærkerne. De ekstra muligheder, SEA har på to punkter, indebærer ikke nogen mærkbar indskrænkning i de øvrige DanAvl-omsætters konkurrencemuligheder. DanAvl-omsætterne kan frit sælge krydsningsdyr til svinebesætninger.

23. Tilsagnet omfatter hele DSPs administration af DanAvl-systemet således som den udmøntes gennem de aftaler og den praksis, som anlægges fra det tidspunkt, hvor rådet har gjort Tilsagnet bindende, jf. konkurrencelovens § 16a, stk. 1. Det skal være fuldt gennemført inden for 2 måneder.

24. Bindningen skal gælde indtil udgangen af 2010. På det tidspunkt vil flere af SEA's aftaler med de nævnte besætninger være bragt til ophør.

Afgørelse

25. Det meddeles Dansk Svineproduktion, at

- det af Dansk Svineproduktion givne Tilsagn gøres bindende, jf. konkurrencelovens § 16a, idet Tilsagnet i tilstrækkelig grad imødekommer de betænkeligheder om Dansk Svineproduktions fulde administration af DanAvl-systemet, som Konkurrencerådet har i relation til §§ 6, stk. 1, og 11, stk. 1, i konkurrenceloven samt EF-Traktatens artikel 81 og 82.

at Tilsagnet gøres bindende indtil 31. december 2010.

at der i lyset af Tilsagnet ikke er nogen grund til, at Konkurrencerådet griber ind,

26. samt i konsekvens heraf

- at de sager, som blev åbnet ved Breeders of Denmark's og Porc-Ex A/S' klager over Dansk Svineproduktions praksis i slutningen af 2005 hermed lukkes, jf. konkurrencelovens § 14, stk. 1, 3. pkt.

Tilsagn

J. nr. 4/0106-0300-0050: Dansk Svineproduktion

DSP giver herved følgende Tilsagn med henblik på at løse de konkurrenceretlige betænkeligheder, som Styrelsen har påpeget vedrørende DSP's virksomhed. Tilsagnene omfatter DSP's fulde administration af DanAvl-systemet.

Tilsagnene, der er formuleret med henblik på at give klare, objektive og administrerbare regler for DSP's virksomhed, er afgivet i henhold til konkurrencelovens § 16a og skal fortolkes i overensstemmelse med dansk ret og Fællesskabsretten.

I. Definitioner

I forhold til disse Tilsagn skal nedenstående begreber have følgende mening:

"Aftale om Avl" er de aftaler, som DSP har indgået med en række svineproducenter til gennemførelse af avlsarbejdet i DSP's Avlssystem.

"Aftale om Omsætning" er de aftaler, som DSP har indgået med en række virksomheder om køb og salg af DanAvl-avlssvin.

"Aftale om Opformering" er de aftaler, som DSP har indgået med en række svineproducenter om produktion og salg af DanAvl-avlssvin.

"Aftale om Opformering med Omsætter" er de aftaler, som en DanAvl-omsætter har indgået med virksomheder om ret til etablering af besætninger uden for Danmark med ret til omsætning af DanAvl-avlssvin inden for de rammer, som DSP har fastsat.

"Antagelseskriterier" er de vilkår, som DSP har opstillet, og som en virksomhed skal opfylde for at kunne indgå Aftale om Omsætning.

"Avlere" betyder besætningsejere, der som led i et Avlssystem producerer og sælger (udlejer) Renracede Avlssvin (Dette udelukker ikke, at Avlere også producerer og sælger Krydsningsavlssvin).

"Avlssvin" betyder orner, søer, sopolte, sæd og embryoner (renracede og krydsninger), der anvendes eller påtænkes anvendt til avl eller opformering af svin. For Avlssvin anvendes betegnelserne Renracede Avlssvin og Krydsningsavlssvin alt afhængigt af, om Avlssvinene er renracede eller krydsninger.

"Avlssystem" betyder en organisation eller selskabsretlig struktur, der gennemfører et selektionsarbejde med et antal rene svineracer for at forfølge fastlagte avlsmål.

"DanAvl-avlssvin" betyder Avlssvin fra DanAvl-besætninger.

"DanAvl-besætninger" betyder besætninger tilhørende de Avlere og Opformeringsejere, som DSP har indgået Aftale om Avl og/eller Aftale om Opformering med.

"DanAvl-krydsningsavlssvin" betyder Krydsningsavlssvin fra DanAvl-besætninger.

"DanAvl-omsættere" betyder virksomheder, som har indgået Aftale om Omsætning med DSP.

"DanAvl-ornere" betyder orner (renracede og krydsninger) fra DanAvl-besætninger.

"DanAvl-varemærkerne" er de registrerede varemærker og forretningskendetegn, som DSP/Danske Slagterier ejer, herunder men ikke begrænset til "DanAvl", "DanBred" og "DanZucht", og som benyttes i forbindelse med markedsføringen af DanAvl-systemet blandt andet af de virksomheder, der har indgået Aftale om Omsætning.

"DSP" betyder Dansk Svineproduktion, der er en organisation dannet i samarbejde mellem DANSKE SLAGTERIER, Dansk Landbrug og Danske Svineproducenter om varetagelse af fælles udviklings- og forsøgsarbejde i relation til dansk svineproduktion, herunder organisering og drift af et Avlssystem.

"DSP, Afdeling for Avl og Opformering" betyder den del af Dansk Svineproduktion, som har ansvaret for udvikling og drift af DSP's Avlssystem.

"Garantifond" er den fond, som DSP opretter, og som alle DanAvl-omsættere indbetaler bidrag til på grundlag af eksporterede DanAvl-avlssvin, og som skal dække accepterede eller af Voldgiftsretten fastsatte bodsbeløb for udenlandske køberes overtrædelse af forbudet mod videresalg af renracede DanAvl-avlssvin eller afkom heraf, såfremt bodsbeløbet ikke indbetales af køberen.

"KS-station" betyder stalde, hvor orner opstaldes, og der foretages aftapning og salg af sæd.

"Køber-erklæring" betyder en af DSP fastsat erklæring om, at en køber af DanAvl-avlssvin ikke vil videresælge Renracede DanAvl-avlssvin eller afkom heraf til andet end nærmere angivne formål.

"Omsætter – Opformeringsbesætninger" betyder besætninger i udlandet etableret og drevet i samarbejde med en DanAvl-omsætter i medfør af "Aftale om Opformering med Omsætter".

"Opformeringsejer" betyder besætningsejere, der som led i et Avlssystem producerer og sælger (udlejer) Krydsningsavlssvin (Dette udelukker ikke, at Opformeringsejer også producerer og sælger Renracede Avlssvin).

"Produktionsbesætninger" betyder besætninger, som introducerer avlsmateriale i den pågældende besætning ved indkøb af Avlssvin fra et Avlssystem, og som ikke selv sælger Avlssvin samt hverken direkte eller indirekte ejes eller kontrolleres af et Avlssystem eller har indgået organiseret samarbejde med et sådant.

"Renracede DanAvl-avlssvin" betyder Renracede Avlssvin fra DanAvl-besætninger.

"Royalty" betyder betalinger, som SEA modtager fra nærmere angivne selskaber, som SEA har ejerandele af.

"SEA" betyder S.E.A., Salgs- og Eksportforening for Avlssvin. SEA driver virksomhed som DanAvl-omsætter.

"Styrelsen" betyder Konkurrencestyrelsen.

II. Materielle bestemmelser

DSP forpligter sig til at overholde følgende Tilsagn:

1. Særskilt regnskab og fortrolige oplysninger

1.1. DSP udarbejder og offentliggør årsberetning samt fører og offentliggør et særskilt og informativt regnskab for aktiviteterne i DSP, Afdelingen for Avl og Opformering.

1.2. DSP fører og offentliggør et særskilt og informativt regnskab for aktiviteterne i Garantifonden.

1.3. DSP sikrer, at ingen modtager oplysninger fra DSP om DanAvl-omsætteres, Avleres eller Opformeringsejeres forhold, der udgør fortrolige oplysninger eller forretningshemmeligheder, herunder men ikke begrænset til oplysninger om antal solgte DanAvl-avlssvin, priser, eksportlande og kunder.

2. Godkendelse som DanAvl-omsætter

2.1. Alle virksomheder, der anmoder herom, og som opfylder DSP's Antagelseskriterier, godkendes som DanAvl-omsættere, medmindre særlige omstændigheder giver DSP vægtig og saglig grund til at nægte godkendelse.

2.2. DSP indgår på lige, ikke-diskriminerende vilkår Aftale om Omsætning med alle virksomheder, der godkendes som DanAvl-omsættere, jf. pkt. 2.1.

2.3. DSP anvender i alle henseender lige vilkår for ydelser af samme beskaffenhed og værdi over for alle DanAvl-omsættere, medmindre andet fremgår af disse tilsagn.

2.4. DSP administrerer og gennemfører eventuelle krav om fremsendelse af oplysninger, løbende indberetning af data, adgang til kontrolbesøg, bodsbetaling, indbetaling til og udbetaling fra Garantifonden m.v. på lige, ikke-diskriminerende vilkår over for alle DanAvl-omsættere.

2.5. DSP afstår fra at give en eller flere Avlere, Opformerings ejere eller KS-stationer rettigheder eller pligter, der direkte eller indirekte indebærer, at der diskrimineres mellem DanAvl-omsætterne.

3. Køb og salg af DanAvl-avlssvin

3.1. Alle DanAvl-omsættere stilles lige med hensyn til køb og salg af DanAvl-avlssvin fra DanAvl-besætninger.

3.2. Alle DanAvl-omsættere kan frit videresælge DanAvl-krydsningsavlssvin. Krydsningsorner må dog ikke sælges til KS-stationer.

3.3. Hvor én DanAvl-omsætter meddeles ret til salg af krydsningsorner til KS-stationer, skal alle andre DanAvl-omsættere have ret til salg af krydsningsorner til KS-stationer på lige, ikke-diskriminerende vilkår.

3.4. Alle DanAvl-omsættere har ret til at videresælge Renracede DanAvl-avlssvin til:

a) DanAvl-besætninger,

b) Produktionsbesætninger.

c) Omsætter - Opformeringsbesætninger.

3.5. Hvor én DanAvl-omsætter meddeles ret til salg af Renracede DanAvl-avlssvin til andre end de i pkt. 3.4. angivne besætninger, skal alle andre DanAvl-omsættere samtidig meddeles ret til salg af Renracede DanAvl-avlssvin på lige, ikke-diskriminerende vilkår, jf. dog pkt. 3.6.

3.6. SEA har ret til at sælge Renracede DanAvl-avlssvin: orner, sæd samt sopolte til følgende virksomheder, uden at pkt. 3.5 eller pkt. 5.1 skal iagttages.:

a) Danbred USA, L.L.C. og Danbred Canada Partnership, USA og Canada

b) Decio Bruxel, DB-DanBred, Brasilien

c) Mas el Cros, DanBred España, Spanien

For virksomhederne under pkt. b) og c) udløber denne ret til at sælge uden at pkt. 3.5 og 5.1. skal iagttages 31.12.2010.

Såfremt SEA's salg af følgende Renracede DanAvl-avlssvin: orner, sæd og sopolte i noget 01.10 – 30.09 år til den/de nævnte virksomhed(er) i de respektive lande overstiger:

a) Danbred USA, L.L.C. og Danbred Canada Partnership = 25 orner, 2.000 sæddoser eller 500 sopolte, idet antallet af sæddoser reduceres med 20 for hver leveret orne.

b) Decio Bruxel, DB-DanBred = 50 orner, 1.000 sæddoser eller 350 sopolte, idet antallet af sæddoser reduceres med 20 for hver leveret orne.

c) Mas el Cros, DanBred España = 25 orner, 500 sæddoser eller 175 sopolte, idet antallet af sæddoser reduceres med 20 for hver leveret orne.

har alle øvrige DanAvl-omsættere ret til salg af følgende Renracede DanAvl-avlssvin: orner, sæd og sopolte uden at pkt. 3.5. og 5.1 skal iagttages til respektive USA/Canada, Brasilien og Spanien på lige, ikke-diskriminerende vilkår.

3.7. DSP kan til enhver tid, når vægtige og saglige grunde forbundet med beskyttelsen af DanAvl-systemet tilsiger det, med virkning for alle DanAvl-omsættere forbyde salg af DanAvl-avlssvin til navngivne købere eller visse lande/regioner. Hvor en DanAvl-omsætter allerede har indgået en aftale om salg i overensstemmelse med pkt. 3.1.-3.6., kan et forbud mod salg af DanAvl-avlssvin og afkom heraf alene gives for fremtiden og med et varsel på 4 måneder.

4. Opstaldning af DanAvl-orner på KS-stationer

4.1. Alle DanAvl-omsættere stilles lige med hensyn til opstaldning af og salg af sæd fra DanAvl-orner på KS-stationer i og uden for Danmark.

4.2. Hvor én DanAvl-omsætter meddeles ret til opstaldning af og salg af sæd fra DanAvl-orner på danske og/eller udenlandske KS-stationer, skal alle andre DanAvl-omsættere have ret til opstaldning af og salg af sæd fra DanAvl-orner på danske og/eller udenlandske KS-stationer på lige, ikke-diskriminerende vilkår.

5. Indsendelse af Køber-erklæring til DSP samt videresalgsforbud, kaution og Garantifonden

5.1. Alle DanAvl-omsættere stilles lige med hensyn til krav om indhentelse af Køber-erklæring ved salg af Renracede DanAvl-avlssvin, begrænsninger i deres kunders videresalg af solgte Renracede DanAvl-avlssvin og afkom heraf, kautionshæftelse for deres køberes overholdelse af et forbud mod videresalg af Renracede DanAvl-avlssvin og afkom heraf samt indbetaling til og udbetaling fra Garantifonden.

5.2. DSP er berettiget til at kræve, at DanAvl-omsætterne ved salg af Renracede DanAvl-avlssvin indsender underskrevet Køber-erklæring til DSP før levering, idet DSP sikrer, at pkt. 1.3 overholdes.

5.3. DSP er berettiget til at kræve indbetaling til Garantifonden af alle DanAvl-omsættere, som eksporterer DanAvl-avlssvin.

6. DanAvl-varemærkerne

6.1. Alle DanAvl-omsættere stilles lige med hensyn til brugen af DanAvl-varemærkerne.

6.2. Hvor én DanAvl-omsætter meddeles ret til at anvende DanAvl-varemærkerne på en bestemt måde, skal alle andre DanAvl-omsættere have ret til at anvende DanAvl-varemærkerne på lignende måde. SEA kan dog fortsat som den eneste DanAvl-omsætter anvende det registrerede binavn DanBred International.

7. Afgiftsystemet

7.1. Alle DanAvl-omsættere stilles lige med hensyn til opkrævning og afregning af afgifter m.v., dvs. at DSP er forpligtet til at følge lige, ikke-diskriminerende regler og takster med hensyn til krav om indberetning af og/eller opkrævning af afgifter m.v. fra alle DanAvl-omsættere og disses kunder.

7.2. DSP sikrer, at alle DanAvl-omsættere indbetaler forfaldne afgifter til DSP, jf. pkt. 7.1.

7.3. Pkt. 7.1 og 7.2 skal ikke iagttages med hensyn til SEA's opkrævning af royalty fra de under pkt. 3.6 nævnte selskaber.

III. Indberetning samt implementering

1. Indberetning

1.1 DSP indsender hvert år inden 01.05 til Styrelsen:

a) årsberetning og regnskab, jf. pkt. 1.1., for Afdelingen for Avl og Opformering.

b) oversigt over alle godkendte DanAvl-omsættere samt de afgifter, hver af disse DanAvl-omsættere har indbetalt det seneste år opdelt på lande.

c) årsregnskab for Garantifonden, samt oversigt over indbetalinger, udbetalinger og krav om bod fra hvert enkelt DanAvl-omsætter og dennes kunder.

d) oversigt over SEA's salg det seneste år - opgjort i enheder og DKK - til hver af de i pkt. 3.6 nævnte virksomheder, samt oversigt over indbetalt royalti til SEA fra hver af disse virksomheder det seneste år.

e) kopi af SEA's årsberetning og årsregnskab aflagt i overensstemmelse med SEA's vedtægter.

2. Implementeringsperiode

2.1. DSP har forpligtet sig til at anvende disse Tilsagn for alle nye aftaler vedrørende DanAvl-systemet, herunder men ikke begrænset til aftaler med DanAvl-omsættere, Avlere og Opformeringsjere ved aftaleindgåelse. For eksisterende aftaler vedrørende DanAvl-systemet skal Tilsagnene være implementeret senest 2 måneder efter, at Tilsagnene er gjort bindende, jf. konkurrencelovens § 16a.

Sagsfremstilling

Indledning

27. Der produceres årligt (2004) godt 25 mio. svin i Danmark, og produktionen har været stigende over en årrække. Siden 1995 er svineslagtingerne vokset med godt 25 pct. Omkring 80 pct. af produktionen af svinekød afsættes i udlandet, og den internationale konkurrenceevne er dermed afgørende for indtjeningen i den danske svineføde-sektor.

28. Denne udvikling har været ledsaget af en fortsat koncentration og specialisering inden for svineproduktionen. Mens antallet af landbrugsbedrifter (1995-2005) er reduceret med 30 pct., er antallet af gårde med svin faldet med det dobbelte (59 pct.). Den gennemsnitlige besætningsstørrelse er tredoblet. Det gælder – om end i forskelligt omfang - både for slagtesvin- og sobesætninger, således at 26,9 pct. af svinene i dag står på bedrifter med over 5000 svin, mens 46,9 pct. af søerne er i en sobesætning, hvor der er over 500 søer, jf. tabel 1.

Tabel 1. Svine- og sohold fordelt efter besætningsstørrelser

Antal svin	Pct. af svin i alt		Antal søer	Pct. af søer i alt	
	1995	2005		1995	2005
1-999	39,4	11,0	1-199	55,3	13,2
1000-1999	29,4	18,9	200-399	30,0	27,7
2000-4999	24,6	43,2	400-499	5,1	12,2
5000-	6,5	26,9	500-	9,6	46,9
I alt	100	100	I alt	100	100

Kilde: Danmarks Statistikbank

29. Specialiseringen omfatter bl.a. produktion af svin med bestemte egenskaber (UK-grise, tung-svin, økologiske grise, osv.) og forskellige produktionsformer på gårdene. Et andet område, hvor der er opnået betydelige resultater gennem specialisering mv., er avlen. Systematisk avl på racer med bestemte arvelige egenskaber kan fremme fx kødkvalitet, høje kødprocenter og stærke dyr.

30. I Danmark er DanAvl-systemet det dominerende avlssystem. Det eneste andet avlssystem, der inden for de senere år har været aktiv i Danmark, PIC, er ved at trække sig ud efter nogle år med store underskud.

31. DanAvl-systemet koordineres centralt af Dansk Svineproduktion ("DSP"), som er tæt forbundet med brancheorganisationen Danske Slagterier ("DS"), jf. nærmere nedenfor, men selve produktionen og salget af avlsdyr og sæd sker decentralt hos svinebesætninger, KS-stationer (Kunstig Sædooverføring) m.fl. Selve selektionen af svin med de udvalgte egenskaber sker hos et begrænset antal Avlere, der arbejder med renrace søer og orner. Dertil kommer et noget større

antal svinebesætninger (Opformeringsbesætninger), hvor orner og søer fra forskellige racer krydses. Forholdet mellem de forskellige aktører er reguleret af et sæt aftaler, der udstikker retningslinier for produktion og omsætning.

32. Flere af disse aftaler har Konkurrencerådet tidligere taget stilling til og meddelt fritagelse i henhold til konkurrencelovens § 8, stk.1, jf. nærmere nedenfor.

33. DanAvl-systemet har fra start (tilbage i 1980'erne) taget sigte på danske svineproducenters forhold. Der har dog hele tiden været en vis eksport fra de svineproducenter og KS- stationer, som er tilknyttet DSP. De aftaler, som er indgået om eksport gennem SEA (Salgs- og Eksportforeningen for Avlssvin), har været behandlet af Rådet. Inden for de senere år er salget til udlandet vokset en del. Således er salget af hundyr næsten tredoblet siden 2000.

34. Ud over SEA, som er tæt forbundet til DS, findes et mindre antal uafhængige eksportører, og to af disse, Porc-Ex A/S og Breeders of Denmark A/S klagede i slutningen af 2005 til styrelsen over de vilkår, som DSP praktiserer. Klagerne går på, at DSP opstiller urimelige vilkår for deres virksomhed, og særligt at DSP i forskellige henseender diskriminerer mellem klagerne og SEA.

35. Klagen over DSP's adfærd har mærkbar indflydelse på handelen mellem medlemsstaterne i EU, jf. at der er tale om vilkår for salg på eksportmarkeder. Styrelsen har derfor behandlet sagen efter bestemmelserne såvel i Konkurrenceloven som i Traktatens konkurrenceregler.

36. På baggrund af de betænkeligheder, som styrelsen i den anledning har tilkendegivet over for DSP omkring den måde, DanAvls-systemet blev administreret, har DSP tilbudt at ændre sine regler og administration. Resultatet af forhandlingerne er udmøntet i et Tilsagn om i fremtiden at administrere avlssystemet efter bestemte regler. DSP's udkast til Tilsagn samt styrelsens kommentarer hertil har været forelagt klagerne til skriftlig udtalelse. Det har i flere omgange ført til ændringer. Klagerens seneste indlæg samt styrelsens bemærkninger hertil fremgår af bilagene 7 og 8. DSP har fået forelagt hele udkastet til afgørelse, jf. konkurrencelovens § 15a.

37. Som bilag til dette notat findes følgende:

- (1) Aftale om Omsætning
- (2) Aftale om Kernestyling Udland
- (3) Aftale om Opformering med Omsætter
- (4) Købererklæring
- (5) Regler for Garantifonden
- (6) Antagelseskriterier for Omsætter
- (7) Klagerens indlæg
- (8) Styrelsens bemærkninger til Klagerens indlæg

Virksomhederne

38. **Dansk Svineproduktion ("DSP")** er nedsat af tre basisorganisationer - Danske Slagterier, Dansk Landbrug og Danske Svineproducenter - og har i alt 11 medlemmer (Danske Slagterier (2), Dansk Landbrug (3), Danske Svineproducenter (1), svineproducenter direkte valgt (2), de lokale svineproduktionsudvalg (3)). DSP har det faglige ansvar for forsøgs- og udviklingsopgaver vedrørende den levende gris samt formidling af den indsamlede viden.

39. Danske Slagterier ("DS") er en fælles brancheorganisation for andelssvineslagterierne og en række tilknyttede andelsselskaber og private virksomheder inden for svinebranchen. Dansk Landbrug er danske landmænds hovedorganisation. Danske Svineproducenter er en organisation, som varetager de politiske interesser for de danske svineproducenter.

40. DSP er opdelt i forskellige afdelinger. Det er Afdelingen for Avl og Opformering, som har ansvaret for udvikling og drift af DanAvl-systemet (inkl. avlssystemets databaser og stambogsføring), og som indgår og administrerer aftalerne om avl, opformering og omsætning under de varemærker og forretningskendetegn, som benyttes i forbindelse med markedsføringen af DanAvl-systemet ("DanAvl-varemærkerne"). Arbejdet i Afdelingen for Avl og Opformering er hidtil finansieret af DS' medlemsafgifter samt ved tilskud fra Svineafgiftsfonden.[2]

41. DSP beskæftiger sig ikke med markedsføring og salg af gener fra DanAvl-systemet, der varetages af Avlerne, Opformeringsjerne og DanAvl-omsætterne selv.

42. **S.E.A., Salgs- og Eksportforening for Avlssvin ("SEA")** er en erhvervsdrivende forening med begrænset ansvar, hvis formål er på bedst mulig måde at afsætte medlemmernes avlssvin, ornesæd og embryoner til kunder i udlandet. SEA køber og sælger DanAvl-avlssvin til udlandet under navnet DanBred International.

43. Medlemskredsen består af Avlere og Opformeringsejere samt KS-stationer, der deltager i DanAvl-systemet. Størstedelen af de Avlere og Opformeringsejere, der deltager i DanAvl-systemet, er medlemmer i SEA (henholdsvis 86 pct. og 63 pct.).

44. SEA's bestyrelse består af i alt 9 medlemmer. Heraf udpeger DS' bestyrelse 2 medlemmer (formanden for SEA's bestyrelse skal samtidig være medlem af DS' bestyrelse), Dansk Svineavl (som er fælles organisation for Avlerne) udpeger blandt Avlerne 2 medlemmer, Opformeringsejerne udpeger 2 medlemmer, årsmødet (foreningens medlemmer samt bestyrelsen) udpeger blandt Avlerne 2 medlemmer, og formanden for DSP er født medlem. De af Danske Slagterier udpegede bestyrelsesmedlemmer har vetoret ved dispositioner af usædvanlig art eller af stor betydning for SEA eller for svinesektoren (vedtægternes § 8).

45. Danske Slagterier varetager SEA's administration og udpeger en forretningsfører til at lede den daglige virksomhed (vedtægternes § 9). Foreningen tegnes af bestyrelsens formand i forening med forretningsføreren eller af den samlede bestyrelse (vedtægternes § 10).

46. Medlemmerne af SEA er forpligtet til kun at sælge DanAvl-avlssvin til eksport gennem SEA (vedtægternes § 5 - se dog note 3 nedenfor vedr. ekstraafgift ved eksport gennem andre DanAvl-omsættere end SEA). Der er således tale om en aftale mellem medlemmerne om fælles eneforhandling af DanAvl-avlssvin til eksport.

47. SEA omsatte i 2004/05 for 90 mio. kr.

48. **Porc-Ex A/S (PorcEx)** har indgået aftale med DSP om omsætning af DanAvl-avlssvin. Porc-Ex blev stiftet i 1998 og eksporterer udover DanAvl-avlssvin også smågrise. DanAvl avlsdyrene købes fra de danske avls- og opformeringsbesætninger og videresælges på eksportmarkederne. Den største kunde er Italien, men også Belgien og Tyskland aftager væsentlige andele. Det er primært hundyr, der sælges, og der er stort set ikke solgt sæd. Omsætningen var i 2004/05 [], heraf var 18 mio. kr. salg af avlsdyr. Salget af avlsdyr er 2005/06 steget med 50 pct. til 27 mio. kr.

49. **Breeders of Denmark A/S (Breeders)** har indgået aftale med DSP om omsætning af DanAvl-avlssvin. Selskabet er stiftet i 2001 med det formål at købe og sælge avlsdyr, og Breeders sælger udelukkende avlssvin og sæd. Hovedkunden er Tyskland, men også lande som Estland og Ukraine har vist interesse for at købe DanAvl-avlssvin. Omsætningen var i 2004/05 på [] inden for avlsdyr. Breeders sælger en del til kernestydingsbesætninger (jf. herom senere) primært i Tyskland.

Konkurrencerådets tidligere afgørelser

50. **Konkurrencerådets afgørelse af 16. juni 1999** fritog Aftale om Avl og Aftale om Opformering samt Aftalen om SEA fra forbuddet mod konkurrencebegrænsende aftaler, jf. konkurrencelovens § 8, stk. 1. Fritagelserne, der blev givet for en periode på 5 år fra 1. januar 1998 til 31. december 2002, er efterfølgende blevet forlænget indtil 31. december 2007.

51. Aftale om Avl og Aftale om Opformering vedrører produktion og salg af DanAvl-avlssvin fra besætninger beliggende i Danmark. Samtidig har Avlerne og Opformererne stiftet en forening, SEA, hvis formål er på bedst mulig måde at afsætte medlemmernes DanAvl-avlssvin til kunder i udlandet. Stiftelsen af SEA skal derfor ses i forlængelse af Aftale om Avl og Aftale om Opformering.

52. Ved **Aftale om Avl** fastlægges et antal salgskanaler. Konkurrencerådet fandt - under henvisning til at hensigten med fastsættelsen af et afgrænset antal salgskanaler er at bevare det genetiske avlsmateriale og at fastholde resultaterne af udviklings Samarbejdet i eget regi - at bestemmelsen om salgskanaler var berettiget, jf. konkurrencelovens § 6, dog under forudsætning af at godkendelsen af omsættere og KS-stationer alene kan nægtes ud fra hensyn til opretholdelse af DanAvl-systemet.

53. Avlerne kan kun sælge ud af EU gennem SEA. Konkurrencerådet var opmærksomt på, at dette kunne medføre en forskelsbehandling mellem SEA og andre DanAvl-omsættere. Rådet fandt dog - på baggrund af de dengang foreliggende oplysninger - at bestemmelsen om, at afsætning ud af EU kun kan ske gennem SEA, var nødvendig for at sikre kontrol med det genetiske avlsmateriale og derfor også berettiget, jf. konkurrencelovens § 6.

54. Ved **Aftale om Opformering** fastlægges ligeledes et antal salgskanaler. Aftale om Opformerings bestemmelse om salgskanaler angik oprindeligt både salg af renracede avlssvin og krydsningsavlssvin. For så vidt angik salget af renracede

svin, henviste Konkurrencerådet til sin vurdering af Aftale om Avls bestemmelse vedrørende salgskanaler, jf. ovenfor. For så vidt angik salget af krydsningsavlssvin, fastslog Rådet, at: *"For så vidt angår opformeringsejernes salg af krydsede svin kan bestemmelsen ikke anses for at være nødvendig for at sikre kontrol med de renracede gener."*

55. Aftale om Avl og Aftale om Opformering fastslår vedrørende pengestrømmen, at de afgifter, som KS-stationer og Opformeringsejerne skal betale til Avlerne, fastsættes af ØKU- og PMU-udvalgene (udvalg sammensat af Avlere/Opformeringsejere).

56. **Aftalen om SEA** forpligter medlemmerne af SEA til kun at eksportere DanAvl-avlssvin gennem SEA.[3] Der er således tale om en aftale mellem Avlerne og Opformeringsejerne om fælles eneforhandling gennem SEA. Konkurrencerådet fandt derfor, at Aftalen om SEA udgjorde en konkurrencebegrænsende aftale. Rådet fritog dog aftalen fra forbuddet mod konkurrencebegrænsende aftaler, jf. konkurrencelovens § 8, stk. 1 under henvisning til, at eksporten af DanAvl-avlssvin kun havde ringe betydning for Avlerne og Opformeringsejerne, og at eneforhandlingsretten gør det lettere for SEA at trænge ind og udvikle eksportmarkederne. Fritagelsen blev givet under forudsætning af, at udtrædelsesperioden for medlemmerne af SEA blev nedsat fra 12 til 6 måneder løbende varsel.

Markedsbeskrivelse

Produktionen af svin

57. Store specialiserede enheder bliver mere og mere almindelige inden for dansk svineproduktion. Slagtesvins- og sobesætninger bliver større og større. Det betyder bedre forudsætninger for stordrift og moderne styringsmetoder og derigennem effektivitetsfordele. Et af de områder, det herigennem er blevet rentabelt at sætte øget fokus på, er udvælgelse af de rigtige avlsdyr i sobesætningerne. De moderne avlssystemer gør det muligt for svineproducenter at opnå væsentlige gevinster ved at udskifte deres avlsdyr på de rigtige tidspunkter og vælge nye dyr (ørner og sopolte[4]) efter bestemte kriterier.

Avlssystemer

58. I et avlssystem sker en systematisk selektion og videreudvikling af svinegener inden for de udvalgte racer. Racerne er valgt ud fra dyrenes (arvelige) egenskaber. De forskellige racer har hver deres fortrin, og ved systematisk arbejde, hvor man satser på dyrene med de bedste resultater inden for hver race, kan udbyttet fremmes væsentligt.

59. **Avlerne:** Avlsarbejdet foregår i besætninger, hvor der satses på at udvælge de bedste dyr inden for den enkelte race (fx Landrace, Yorkshire, Hampshire, Duroc eller Pietrain). Inden for racen skal der være en tilstrækkelig stor population af dyr for at sikre det nødvendige selektionsgrundlag. Dyrene skal løbende testes i forhold til de udvalgte egenskaber, og prøveresultaterne registreres centralt i en databank, hvor de bearbejdes systematisk. Arbejdet i avlsbesætningerne er væsentligt mere omkostningskrævende end i almindelige produktionsbesætninger. Samtidig spiller sundhed (fravær af smittefarlige sygdomme) en helt afgørende rolle. Hvis Avlerne ikke kan sikre deres aftagere dyr med høj sundhedsstatus, opnår de ikke nogen kundekreds. Derfor er avlsbesætninger gennemgående top-certificeret efter de gældende sundhedsstandarder.

60. **Opformering:** Ved at krydse en so og en orne fra forskellige racer opnår man, at de gode egenskaber fra flere racer kombineres. Inden man når frem til det ønskede slagtesvin, er der som hovedregel sket krydsning flere gange.

61. Krydsning af racerne betyder også, at man får udnyttet krydsningsfrodigheden. Ved at krydse forskellige racer opnår man en "multiplikator-effekt": Heri ligger, forenklet udtrykt, at en krydsning af en renracet orne, hvor racen får 10 grise i gennemsnit pr. kuld, med en so, hvis race får 11 grise i hvert kuld, ikke giver 10,5 grise pr. kuld i gennemsnit men 11,5.

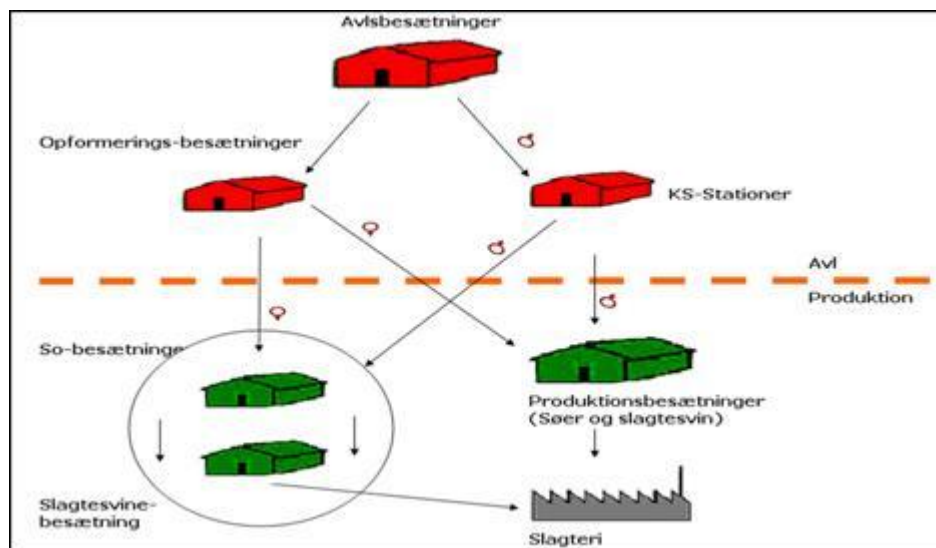
62. For det tredje indebærer (flere) krydsning(er) en beskyttelse af de rene gener. De renracede svin bærer systemets grundresultater, men de nyder ikke nogen beskyttelse mod kopiering. Hvis konkurrerende avlssystemer kunne købe et antal renracede svin, ville de have mulighed for at overtage og kopiere (dele af) systemet og udnytte de økonomiske resultater uden at skulle afholde omkostninger til avlsarbejdet.

63. **Kunstig sædooverføring (KS):** Generne på handyrssiden kan udnyttes enten ved at placere en orne i sobesætningerne eller ved KS. Anvendelsen af KS specielt inden for avlen er steget væsentligt. Inden for de fleste avlssystemer sker omkring 80 pct. af bedækningen i dag på denne måde. De bedste orner samles på centrale ornestationer- KS-stationer. KS betyder, at flere Avlere kan få adgang til de bedste avlsresultater (bedre spredning). Derudover kan man sammensætte sædportioner ved at blande sæd fra flere orner. Det giver større sikkerhed for et godt resultat ved løbningen (bedækningen). Dette forhold udnyttes navnlig i de almindelige produktionsbesætninger. Endelig har KS sundhedsmæssige fordele, da risikoen for smitte er mindre, når man undgår at flytte dyr fra en besætning til en anden.

64. **Central koordinering:** Data for de enkelte grise skal registreres systematisk og præsenteres for Avlere, Opformeringsejere mv. på en hensigtsmæssig måde. De relevante avlsmål- og avlsstrategier skal fastlægges, og der skal være nogle spilleregler for, hvordan de forskellige enheder samvirker. Koordineringen kan ske koncerninternt eller ved via aftaler, fx således at et antal uafhængige virksomheder indgår aftaler med den centrale enhed, indberetter data, betaler gebyrer, osv.

65. Strukturen i dansk svineproduktion ses af figur 1.

Figur 1. Hovedtræk af opbygningen i dansk svineproduktion

Kilde: Danish Meat Association

DanAvl

66. DanAvl-avlssystem er helt dominerende inden for dansk svineproduktion. Systemet har eksisteret i over 25 år.

67. DanAvl arbejder med 4 racer: Landrace, Yorkshire, Duroc og Hampshire. De to første er de typiske hundyrsracer, mens Duroc og Hampshire navnlig udnyttes på handyrssiden. Opformeringsbesætninger vil i praksis ofte arbejde med krydsninger af Yorkshire og Landrace (YL) på handyrssiden og ren Duroc på handyrssiden. En stor del af de sopolte, der sælges fra Opformeringsbesætninger til produktionsbesætningerne er således YL. På KS-stationerne er der en overvægt af Duroc og Duroc-krydsninger.

Deltagerne i DanAvl-systemet, deres opgaver, kunder mv. er følgende:

68. Der er godt 40 Avlere (hvoraf enkelte har flere besætninger) fordelt nogenlunde ligeligt på de 4 racer. Antallet af avlsbesætninger er faldet over årene, men det er mere end opvejet af større besætninger. Avlerne er selvstændige virksomheder: De træffer selv aftale om køb og salg af dyr ud fra de kontrakter mv., de har indgået med DSP (jf. foran om Konkurrencerådets tidligere afgørelser). DSP beregner ud fra løbende afprøvninger indextal for de renracede dyrs resultater, som kan danne grundlag for avlernes indkøb og salg. Tilsvarende udbyder KS-stationerne såkaldt navnesæd fra de allerbedste orner, som kan benyttes af Avlerne.

69. Priserne for salg af de renracede dyr (til andre Avlere, Opformeringsejere og produktionsbesætninger) forhandles af besætningerne selv på grundlag af dyrenes indextal og sundhed. En sopolt fra en avlsbesætning er væsentligt dyrere end en alm. gris. En renracet sopolt kan koste 2-4000 kr., hvor en alm. slagtegris med tilsvarende vægt koster under 1000 kr.

70. De renracede orner, som indsættes på KS-stationerne i Danmark, sælges ikke men udlejes (og bagefter slagtes de). Avlerne modtager en månedlig acontoleje pr. dyr på KS samt efterfølgende en slutafregning i forhold til det antal sæddoser, der er solgt inden for racen, jf. senere. Lejeindtægterne fra KS giver en væsentlig højere indtægt for Avlerne end salg. De renracede avlssvin, der ikke videresælges eller sættes på KS, slagtes.

71. Der er 120-130 **Opformeringsbesætninger**, der har aftale med DSP. Disse besætningsejeres væsentligste indtægt er salg af krydsningssopolte til produktionsbesætninger. Salget af krydsningssopolte til det danske marked udgør godt 250.000 stk. om året.

72. 7 af de 9 KS-stationer i Danmark, der opstalter DanAvl-orner, er ejet af DS' datterselskab Hatting-KS. De øvrige 2 er privatejede. Ornerne udvælges til KS ud fra de vejledninger, som DSP udarbejder på grundlag af avlsafprøvningsresultaterne. KS-stationerne sælger sæd til Avlere, Opformeringssejere og produktionsbesætninger. De andre avlssystemer, der har været aktive i Danmark, har haft egne KS-stationer.

73. DanAvl-KS omsætter årligt 4,3 mio. sædportioner. De 9 stationer distribuerer landsdækkende. Kunder, der ønsker sæd fra en bestemt orne kan få den leveret med kort varsel over hele Danmark. De enkelte stationer sælger dog fortrinsvis i lokalområdet, da sæden normalt skal udbringes samme dag, som den er bestilt. Frisk sæd skal helst anvendes inden 3 dage efter aftapning og opbevares ved temperaturer ml. 16 og 18°C[5].

74. Sæd til produktionsbesætninger koster omkring 30 kr./portion, specialsæd (racebestemt og med højt index fx til brug i opformering) prissættes omkring 120 kr./portion, mens sæd fra en af de allerbedste orner er endnu dyrere afhængigt af race og index. Duroc-og Hampshire-navnesæd kan løbe op i over 2000 kr./portion. En væsentlig del heraf er afgift til avlssystemet, jf. nedenfor.

75. DSP fastlægger de overordnede rammer for DanAvl-systemet inkl. reglerne for kontrakterne med de enkelte produktions- og omsætningsled. DSP fastlægger avlsmål og hvilken vægt, de enkelte egenskaber skal tillægges. Overordnet styres efter det bedst mulige økonomiske resultat for svineproducenterne. Aktuelt indgår 7 forskellige målbare egenskaber i det samlede index (med forskellig vægt alt efter race).

76. DSP, **Afdeling for Avl og Opformering**, står for den daglige drift af DanAvl-systemet. Det indebærer bl.a. systematisk løbende afprøvning af Avlssvin, indsamling af prøveresultater, edb-behandling af data, udarbejdelse af index, forslag til hvilke orner, der skal på KS, rådgivning og vejledning om metoder og strategi, samt kontrol med at reglerne overholdes, jf. senere.

77. Indsamlingen af data vedrører både de nyfødte svin i avlsbesætningerne (knap 100.000 om året) og deres afkom. Bearbejdningen af data tager højde for familieforhold, således at der beregnes gennemsnit for grise af samme kuld og samme afstamning.

78. I tilknytning til avlsarbejdet foregår forskelligt forsøgs- og udviklingsarbejde, fx med nye racer, nye egenskaber(gener), bekæmpelse af sygdomme, bioteknologi osv.

79. Afdelingens ydelser stilles bl.a. til rådighed for Avlere, Opformeringssejere og andre svinebesætninger on-line. Moderne svineproduktion anvender forskellige IT-management-redskaber, og afdelingens resultater kan indpasses heri.

80. Resultaterne fra avlen kan omregnes til et økonomisk udbytte svarende til en gevinst på i gennemsnit omkring 10 kr. pr. slagtesvin pr. år (1-2 pct.af slagtesvineprisen). Der er betydelig variation i resultaterne fra besætningerne, så effektive slagtesvinsproducenter kan nå endnu bedre resultater. Resultaterne beror bl.a. på at udskifte avlsdyrene i det rigtige tempo, vælge de bedst egnede orner og søer til at arbejde videre på og undgå sygdom. Hastigheden i udviklingen af avlssystemerne betinger, at der hyppigt sker fornyelse. Fx opstaldes ornerne på DanAvls' KS-stationer normalt ikke længere end 9-10 måneder, før de slagtes.

Aftagerne til DanAvl-systemets ydelser

81. Hovedformålet med avlsarbejdet er at forbedre svineproducenternes økonomiske resultat. Avlere, Opformeringssejere og KS-stationer sælger helt overvejende direkte til svineproducenter her i landet. Nogle har faste aftaler med kunder om leverancer, fx for 6 eller 12 måneder. Salget til udlandet varetages normalt af specialvirksomheder, herunder SEA og Klagerne. Disse omsættere markedsfører DanAvl-svin, indgår aftaler med køberne, samler svin fra forskellige leverandører til samlede ordrer og sørger for de nødvendige tilladelser (fx sundhedscertifikater og anmeldelser til veterinærkontrollen) og transport.

82. Aftagerne af avlssystemets ydelser er svineproducenter i Danmark og udlandet og specielt sobesætningerne. Knap halvdelen af de danske søer findes i dag i sobesætninger på 500 og derover. I sådanne besætninger har besætningsejer mulighed for at opbygge den fornødne ekspertise og kapacitet til at sikre en optimal bedækning af søerne, herunder vælge de rigtige orner. Producenterne af smågrise kan selv varetage en del af avlsarbejdet og opnå fordelene herved. En del af

løbningen kan ske ved egne orner, der udskiftes efter en plan. Dertil kommer indkøb af sæd/orner og hundyr med mellemrum for at fastholde avlsfremgangen (og undgå indavl).

83. Der findes forskellige former for systematisk videreavl i produktionsbesætningerne. Et af de systemer, som har fundet øget anvendelse i de senere år er *kernestyling*. Her opbygger svineproducenten en kerne af renracede søer (kernen). Kernen vedligeholdes løbende ved orner fra samme race. Disse kernesøer krydses dernæst med orner fra en anden race (opformering). Og disse krydsningsdyr benyttes herefter til produktion af smågrise evt. ved at krydse dem en gang til. Der er mao. (mindst) 3 generationer af grise hos producenten. Kernestylingen består herefter i, at producenten kobler data for sine renracede dyr op på DSP's databank og styrer ud fra de index og de anbefalinger, det giver mulighed for. Herved kan han optimere fremgangen og sikre, at avlsfremgangen kanaliseres ud i hele hans produktion af smågrise.

84. Der er i dag 356 besætninger i Danmark og 66 besætninger i udlandet, der driver kernestyling på basis af data fra DSP. De danske besætninger køber gennemgående sæd til deres kernestyling. De udenlandske kernestyrbesætninger benytter i højere grad egne orner. (Ud over de besætninger, der er koblet op på DSP's databank findes formodentlig et væsentligt antal besætninger, der producerer efter tilsvarende metoder uden on-line data).

85. De danske avlsbesætninger producerer ca. 30.000 kuld om året og opformeringsbesætningerne ca. 80.000 kuld, hvilket i alt giver lidt over 1 mio. grise om året. Heraf bliver kun godt 1/3 udvalgt til videresalg som avlsdyr, mens resten frasorteres og slagtes. Den samlede omsætning af dyr og sæd kan anslås til godt 1 mia. kr., heraf 10-15 pct. til eksport.

86. Omsætningen til det danske marked af renracede dyr er stagneret de senere år. Det skyldes ikke, at avlssystemet er blevet mindre anvendt - tværtimod. Den væsentligste årsag er, at de stigende besætningsstørrelser både i produktionen og inden for avlen. Produktionsbesætninger, der driver kernestyling sparer indkøb af avlsmateriale udefra. Og inden for avlen har langt de fleste opformeringsbesætninger valgt at lukke deres besætninger for indkøb og producere deres egne renracede søpolte på basis af sæd. Det faldende salg af hundyr har betydet, at stadigt flere Avlere etablerer opformeringsbesætninger i tilknytning til avlsbesætningen, hvor de renracede søpolte kan anvendes til produktion af krydsningsøer, som er lettere at sælge. Salget af såvel renracede som krydsningsørner er således faldet væsentligt. Dette er sket til fordel for et øget salg af sæd, der i løbet af 10 år er steget fra 1,5 mio. doser til 4,3 mio. doser, heraf 3,5 mio. doser renracet sæd.

Andre lande

87. I Danmark er DanAvl- systemet helt dominerende, men også på de udenlandske markeder er interessen for DanAvl stigende. Her findes dog en række andre store udbydere af svineavlsmateriale. Den største udbyder i verden er formentlig PIC (UK/USA), men Topigs International (Holland), Newsham Genetics (USA) samt JSR Genetics (UK) er andre store selskaber inden for svineavl. Selskaberne har forskellige avlsmål, der ofte er udformet efter de egenskaber ved grisen, der er mest eftertragtet i deres basisområde. I den danske svineproduktion har man traditionelt vægtet kødfylde højt af hensyn til baconproduktionen.

88. Selskaberne markedsfører deres produkter under individuelle varemærker og forretningskendetegn. DanAvl markedsføres i udlandet under varemærkerne Danbred i engelsktalende lande og DanZucht i Tyskland. Varemærkerne er registreret af DSP/Danske Slagterier, men alle omsætterne har tilladelse til at bruge navnene DanAvl, Danbred og DanZucht i forbindelse med deres omsætning af avlssvin fra DanAvl-besætninger. SEA har registreret binavnet Danbred International og gennem en årrække brugt og indarbejdet dette forretningskendetegn i udlandet[6].

89. Eksporten er steget betydeligt i de seneste år. Det er især eksporten af krydsningsøer, der er steget markant fra 18.000 dyr til 53.000 dyr. Det er LY-hundyr, der dominerer eksporten. Op imod 90 pct. af de eksporterede dyr er i dag LY-hundyr, jf. tabel 2.

Tabel 2. Eksport af Danavl dyr i stk.

	Renracede hundyr	Krydsnings-hundyr	Renracede-orner	Krydsnings-orner
2000/01	3.480	17.670	1.140	181
2002/03	5.250	31.630	1.380	147
2004/05	4.640	43.450	1.220	346
2005/06	3.830	57.530	1.600	183

2006/07[7]	6.550	53.350	1.070	200
------------	-------	--------	-------	-----

90. Eksporten af sæd fra danske KS-stationer er beskeden. I 2004/05 blev der solgt ca. 6.000 doser sæd til eksport mod 4,3 mio. doser til de danske besætninger. Det hænger sammen med den korte holdbarhed kombineret med, at soen kun kan løbes i en kort periode (inden for 72 timer). Dertil kommer transport og evt. myndighedsbehandling. Nabolandene anvender i øvrigt KS i lidt højere grad end de danske besætninger. Således har den generelle anvendelse af KS i Tyskland, Holland og Frankrig i en længere årrække været oppe på 80-90 pct., mens den i Danmark først nu er nået op på 80 pct.

91. Eksporten er efterhånden blevet samlet om det nære marked i EU (pt 90 pct.), hvor den tidligere var mere spredt til hele verden. Navnlig Tyskland og Italien er store aftagere af DanAvl-materiale. Med udvidelsen af EU er det imidlertid også blevet aktuelt at eksportere til de nye EU-lande og danske svineproducenter har etableret besætninger i fx Polen, hvortil der efterspørges dansk avlsmateriale.

92. Det har betydning, at besætningsstrukturen i disse lande tilpasses udviklingen i Danmark med stadigt større og mere specialiserede besætninger. I nogle lande er tendenserne til stordrift og integreret produktion gået endnu videre end i Danmark. Fx har det amerikanske slagteriselskab Smithfield etableret sig med et datterselskab i Polen, Animex. Animex kører en række store svinefarme i Polen som en integreret del af deres slagterivirksomhed[8]. Inden for en sådan integreret koncern er der betydelige muligheder for systematisk avl og stordrift.

93. SEA har etableret tæt samarbejde med 4 besætninger i USA, Canada, Spanien og Brasilien. SEA har bl.a. leveret knowhow, avlssvin og sæd til disse selskaber mod at få ejerandele i selskaberne. Samtidig har SEA forpligtet sig til fortsat at levere gener (sæd og renracede dyr) inden for nærmere rammer til avl i disse lande. De beløb, der er investeret specielt i de amerikanske selskaber, og som forudsættes afregnet gennem årlige royaltybetalinger til SEA og DSP løber op i 50-100 mio. kr.

94. Der er desuden tilknyttet 66 udenlandske besætninger til DanAvl's databank i form af kernestyringsbesætninger med i alt 12.600 søer.

95. Besætninger og KS-stationer i andre EU-lande kan godt opnå status som DanAvlbesætninger respektive - stationer, forudsat de opfylder vilkårene. Hidtil har der ikke været interesse for at opnå status som Avler eller KS. Derimod er der oprettet flere opformeringsbesætninger under DanAvl i udlandet (via DanAvl-omsættere).

Avlsresultater fra udenlandske DanAvl besætninger indgår ikke i indexberegningerne. Det skyldes, at miljøforudsætningerne kan være væsentligt anderledes end for de danske besætninger, således at inddragelse af disse data vil bringe et uvedkommende forhold ind i beregningerne. De udenlandske besætninger kan dog godt modtage data for egne grise, som de kan holde op mod de danske tal.

Finansieringen af avlsarbejdet og avlssystemet

96. Afdelingen for Avl og Opformering har (2006/07) et budget på 45 mio. kr. Heraf vedrører godt 30 mio. kr. selve avlssystemet. Resten drejer sig om udviklingsprojekter (fx anvendelse af genteknologi, kloning af bestemte gener og undersøgelser til reduktion af dødelighed), og opkrævning af beløb, der videresendes til andre, herunder Avlere.

97. En del af Afdelingens omkostninger (20 mio. kr.) dækkes via Svineafgiftsfonden.[9] Resten kommer fra forskellige former for brugerbetaling (fx stamtavler, administration af KS-orner, scanning i besætningerne og konsulentydelse) samt afgifter på de omsatte gener fra de tilknyttede Avlere, Opformeringssejere, KS-stationer og Omsættere.

Afgifter

98. Ud over de beløb, som afdelingen opkræver til dækning af sine egne omkostninger (afgifter, takster, gebyrer, bidrag og gen-afgifter), vedtages tillige nogle avlsafgifter, der skal bidrage til at skaffe dækning for Avlernes omkostninger og sikre balance i avlssystemet. Det sidste skyldes, at det samlede resultat af avlsarbejdet beror på samspillet mellem de forskellige racer og besætninger, som ikke har samme produktionsforudsætninger. Nogle racer bidrager fx relativt meget til kødfylde og smag, mens andre har højt gennemslag i forhold til antal svin pr. kuld eller lavt foderforbrug. Der skal være økonomiske incitamenter til at opretholde bredde og fremgang i populationen inden for alle 4 racer.

99. Derfor foretages en vis omfordeling af de forventede indtægter mellem racerne og en regulering mellem han- og hundryrssiden gennem avlsafgifter.

100. Udgangspunktet for disse er, at det i gennemsnit skal være muligt at nå nogenlunde samme dækningsbidrag beregnet pr. so i avlsbesætningerne uanset race. Konkret er sigtepunktet 12.000 kr.[10]

101. Heri ligger også, at der ønskes nogenlunde balance i indtjening fra handyrssiden (orner og sæd) og fra hundyrssiden (omsætningen via Avlerne og Opformeringsejere).

102. Avlsafgifterne vedtages af et udvalg af Avlere og opkræves via DSP, Afdelingen for Avl og Opformering på basis af indberetninger fra Avlere, Opformeringsejere, KS-stationer og Omsættere. Indberetningerne ("selvangivelser") omfatter ikke salgspriser. Afgifterne gælder normalt for det følgende aprilår, og der sker ikke nogen efterregulering.

103. Avlernes og Opformeringsejernes vigtigste indtægtskilder er salget af svin (renracede dyr og krydsningssvin) samt udleje af orner til KS. Hertil kommer den omfordeling, der sker via avlsafgifter mv. I 2004/05 beløb Avlernes indtægter fra salg af renracede dyr samt avlsafgifter mv. sig til 116 mio. kr. Heraf udgjorde indtægter fra eksporten 16,6 mio. kr. eller 15 pct.

104. Systemet bygger på ensartet opkrævning af afgifter hos alle uanset om generne sælges i Danmark eller til udlandet.

105. For den omsætning, der sker via KS-stationer i udlandet i forbindelse med bl.a. kernestyring opkræves afgifterne lidt anderledes end i Danmark. Dette har betydning for kernestyrbesætninger i udlandet, der køber specialsæd fra Yorkshire eller Landrace orner, og for de produktionsbesætninger, der ønsker sæd fra krydsningsorner.

Box 1. Afgifter for sæd fra orner på KS-stationer 2006/07

Kernestyring

I Danmark betaler kernestyrbesætninger 82 kr. i avlsafgift for hver dosis sæd, der købes fra KS-stationerne til vedligeholdelse/udvikling af kernen.

I udlandet opkræves (ikke nogen sædafgift men en afgift på) 515 kr. pr. kerneso, idet der anvendes 6 doser om året pr. kerneso: $6 \cdot 82 = 492$ kr.

Produktionsbesætning

I Danmark betaler produktionsbesætninger 10,25 kr. i afgift for hver dosis sæd fra krydsningsorner.

I udlandet opkræves 1925 kr. pr. måned i afgift for at opstalde en krydsningsorner mhp. salg af sæd, idet en krydsningsorner i Danmark i gennemsnit sælger 188 doser sæd: $188 \cdot 10,25$ kr. = 1927 kr.

106. Forskellen i opkrævningsmetode skyldes hensynet til sikkerhed for betaling. De danske KS-stationer kontrolleres løbende, de opstalter udelukkende DanAvl-orner og aflægger nøje regnskab for deres salg (selvangivelser). Det vil være omkostningskrævende at etablere et tilsvarende kontrolsystem på udenlandske KS-stationer[11].

107. Den udenlandske besætningsejer, der opstalter en orner på KS (renracet eller krydsning) har adgang til at modregne indkøbt avlsmateriale fra Danavl-systemet (avlsvin eller sæd) i avlsafgifterne.[12]

Den påklagede adfærd

108. I 2001 indgik DSP aftale med Porc-Ex og Breeders (Klagerne) om omsætning af renracede DanAvl-avlssvin (herefter "2001-aftalerne"). Ved aftalerne fik Klagerne ret til at sælge renracede avlssvin til svineproducenter i EU, som ikke sælger avlsvin.

109. I 2005 fremsendte DSP ny aftale om omsætning af DanAvl-avlssvin til Klagerne (herefter "Aftale om Omsætning"), og samtidig blev 2001-aftalerne opsagt pr. 15. juni 2006. DSP har dog meddelt Konkurrencestyrelsen, at Klagerne er blevet tilbudt en række lempelser af Aftale om Omsætning indtil nærværende klagesag er afklaret. Aftale om Omsætning omfatter salg af både renracede avlssvin og krydsningsavlssvin i EU.

110. Herefter anmodede Klagerne hver især Konkurrencestyrelsen om at gribe ind, idet de gjorde gældende, at DSP diskriminerer mellem SEA og andre DanAvl-omsættere. Af klageskrifterne kan udledes fire hovedproblemstillinger:

- EA har eneret til at afsætte (renracede) DanAvl-avlssvin ud af EU.
- SEA har eneret til at afsætte DanAvl-avlssvin til andet end produktionsbesætninger.
- SEA har en videregående ret til at opstalde DanAvl-orner på KS-stationer i udlandet.
- SEA har en videregående ret til at anvende DanAvl-varemærkerne.

111. Herudover har Klagerne udtrykt betænkeligheder ved, at Klagerne ifølge Aftale om Omsætning er forpligtet til at levere en købererklæring til DSP, og at Klagerne fra 2005 skal oplyse DSP om ejeren/slutbrugeren ved rekvirering af stamtavler.

112. Endelig har Klagerne udtrykt betænkeligheder ved DSP's administration af avlsafgiftsystemet.

SEA's eneret til at afsætte (renracede) DanAvl-avlssvin ud af EU.

113. Problemstillingen vedrørende retten til at afsætte DanAvl-avlssvin ud af EU kan opdeles i to underpunkter; retten til at afsætte renracede avlssvin ud af EU; og retten til at afsætte krydsningsavlssvin ud af EU.

Retten til at afsætte krydsningsavlssvin ud af EU

114. Både SEA og andre DanAvl-omsættere har ret til at afsætte krydsningsavlssvin i og ud af EU. Der er uenighed mellem DSP og Klagerne om, hvorpå Klageres ret til at afsætte krydsningsavlssvin beror.

115. Klagerne mener, at retten til at afsætte krydsningsavlssvin i og ud af EU følger af Konkurrencerådets 1999-afgørelse, hvor rådet afviste et forbud mod omsætning af krydsningsavlssvin. Ifølge Klagerne er dette baggrunden for, at 2001-aftalerne alene vedrører renracede avlssvin. I forlængelse heraf har Klagerne gjort gældende, at enhver begrænsning af omsætningen af krydsningsavlssvin vil være i strid med 1999-afgørelsen.

116. DSP mener derimod, at retten til at afsætte krydsningsavlssvin i og ud af EU altid har beroet på stående tilladelser fra DSP til hver af Klagerne. 2005-aftalerne giver ret til salg af krydsningsavlssvin i EU, medens salget af krydsningsavlssvin ud af EU fortsat beror på stående tilladelser. De stående tilladelser kan tilbagekaldes uden varsel.

Retten til at afsætte renracede avlssvin ud af EU

117. SEA har fået en generel tilladelse fra DSP til at afsætte renracede avlssvin ud af EU, medens andre DanAvl-omsættere ikke har ret til at afsætte renracede avlssvin ud af EU.

118. Klagerne har gjort gældende, at der er tale om ulovlig forskelsbehandling mellem SEA og andre DanAvl-omsættere, og at de andre DanAvl-omsættere udelukkes fra meget vigtige eksportmarkeder for renracede avlssvin, fx i Rusland.

119. DSP har begrundet SEA's eneret til at afsætte renracede avlssvin ud af EU med ønsket om størst mulig kontrol med omsætningen af gener fra DanAvl-systemet. For det første for at sikre, at generne ikke sælges til købere, der videresælger de købte gener eller afkom heraf. For det andet for at sikre, at udenlandske købere betaler minimum samme avlsafgifter til DanAvl-systemet, som danske svineproducenter betaler. I forlængelse heraf har DSP anført, at DSP/Danske Slagterier i denne henseende betragter SEA som en "egen-virksomhed", og at DSP/Danske Slagterier har nemmere ved at føre kontrol med SEA's salg end med salg foretaget af andre DanAvl-omsættere.

SEA's eneret til at afsætte DanAvl-avlssvin til andet end produktionsbesætninger

120. SEA er ifølge Klagerne den eneste DanAvl-omsætter, der har fået tilladelse fra DSP til at afsætte DanAvl-avlssvin i og ud af EU både til produktionsbesætninger, dvs. besætninger hvorfra svinene eller deres afkom leveres direkte til slagtning, og til visse avls- og opformeringsbesætninger, dvs. besætninger der videresælger avlsmateriale. Klagerne må kun sælge til produktionsbesætninger.

121. Klagerne har gjort gældende, at SEA's eneret til at afsætte DanAvl-avlssvin til andet end produktionsbesætninger indebærer en ulovlig forskelsbehandling mellem SEA og Klagerne.

122. For så vidt angår afsætningen af krydsningsavlssvin, har Klagerne anført, at enhver begrænsning af omsætningen af krydsningsavlssvin vil være i strid med 1999-afgørelsen. Med andre ord skal krydsningsavlssvin frit kunne afsættes i og ud af

EU. For så vidt angår afsætningen af renracede avlssvin har Klagerne anført, at SEA og Klagerne skal være underlagt de samme regler for videresalg, da der ikke er nogen saglig begrundelse for en forskelsbehandling.

123. DSP har begrundet forbuddet mod, at Klagerne sælger til andet end produktionsbesætninger med ønsket om størst mulig kontrol med omsætningen af gener fra DanAvl-systemet. For det første for at sikre, at generne ikke sælges til købere, der videresælger de købte gener. For det andet for at sikre, at udenlandske købere betaler minimum samme avlsafgifter til DanAvl-systemet, som danske svineproducenter betaler. I forlængelse heraf har DSP anført, at DSP via SEA har mulighed for at udøve denne kontrol uden et generelt forbud mod salg til andet end produktionsbesætninger.

SEA's videregående ret til at opstalde DanAvl-orner på KS-stationer i udlandet

124. SEA er den eneste DanAvl-omsætter, der har fået en generel tilladelse fra DSP til frit at opstalde orner fra DanAvl-besætninger på udenlandske KS-stationer, dvs. uden at være underlagt begrænsninger i, hvem sæden kan sælges til. Klagerne har gjort gældende, at der er tale om ulovlig forskelsbehandling mellem SEA og Klagerne.

125. Klagerne har anført, at muligheden for at opstalde orner på udenlandske KS-stationer er vigtig, da udenlandske kunder, der køber sopolte fra DanAvl-systemet, herved samtidig får adgang til at købe sæd fra DanAvl-systemet hos en lokal KS-station. Alternativt til at opstalde orner på udenlandske KS-stationer, kan DanAvl-omsætterne enten levere sæden fra Danmark, men denne løsning er forbundet med væsentlige veterinæromkostninger, fragtomkostninger, forsendelsesrisiko og usikkerhed om holdbarhed, eller sælge orner til de udenlandske kunder, men dette er mange kunder ikke interesserede i.

126. DSP har bekræftet, at der er fordele ved at opstalde orner på udenlandske KS-stationer, men har omvendt anført, at eksport af sæd fra Danmark til fx USA lader sig praktisere. DSP har begrundet afvisningen af at tillade andre end SEA frit at opstalde orner på udenlandske KS-stationer med ønsket om størst mulig kontrol med omsætningen af gener fra DanAvl-systemet og sikringen af, at der via sædprisen betales avlsafgifter.

127. Ifølge DSP har SEA fået tilladelse til frit at opstalde orner på udenlandske KS-stationer, da DSP via SEA har mulighed for at kontrollere omsætningen af generne fra DanAvl-systemet. DSP har dog efterfølgende trukket tilladelsen tilbage, da SEA ikke foretog den fornødne kontrol.

SEA's videregående ret til at anvende DanAvl-varemærkerne.

128. Alle DanAvl-omsættere må anvende DanAvl-varemærkerne i deres markedsføring af DanAvl-avlssvin, men SEA er den eneste DanAvl-omsætter, der tillige har fået tilladelse fra DSP til at anvende DanAvl-varemærkerne i selskabets virksomhedsnavn. Fx anvender SEA navnet DanBred International, og <http://www.danbred.dk/> er SEA's hjemmeside. Klagerne har gjort gældende, at der er tale om ulovlig forskelsbehandling mellem SEA og Klagerne.

129. Klagerne anfører, at de udenlandske købere af DanAvl-avlssvin i stor udstrækning identificerer SEA med DanAvl-systemet, da SEA anvender et eller flere af DanAvl-varemærkerne som selskabets virksomhedsnavn ved salg til udlandet. Ifølge Klagerne giver dette SEA en betydelig konkurrencemæssig fordel i forhold til andre DanAvl-omsættere.

130. DSP har gjort gældende, at navnet DanBred International er et indarbejdet virksomhedsnavn for SEA, at SEA selv økonomisk har bidraget til udbredelse af navnet, og at en opgivelse af navnet vil have betydelige negative økonomiske konsekvenser for SEA.

DSP's krav om Klagernes indsendelse af købererklæring/afgivelse af stamtavleoplysninger

131. Problemstillingen vedrørende Klagernes forpligtelse til at indsende oplysninger om deres kunder til DSP kan opdeles i to underpunkter; indsendelse af brugen af købererklæringer, og rekvirering af stamtavler.

132. DanAvl-omsætterne er forpligtede til at indsende en købererklæring til DSP inden levering til omsætternes kunder finder sted. Ved købererklæringen erklærer kunden at være bekendt med forbudet mod videresalg, dvs. forbudet mod at sælge DanAvl-avlssvinene til andet end slagtning. Endvidere accepterer kunden, at DSP vil kunne nedlægge forbud og kræve bod eller erstatning, hvis kunden misligholder videresalgforbudet.

133. Klagerne gør gældende, at indsendelsen af en købererklæring til DSP er problematisk, da DSP og SEA er kontrolleret af den samme personkreds. Klagerne og SEA er konkurrenter, og Klagerne er derfor bange for, at SEA vil få indsigt i Klagernes kundekartotek; endda på et tidspunkt hvor salget endnu ikke er gennemført.

134. DSP har oplyst, at SEA ikke vil få kendskab til Klagernes kundekartoteker, da der er vandtætte skotter mellem de oplysninger, som DSP får, og de oplysninger, som SEA har adgang til.

135. DSP har i 2005 indført en ny praksis, således at DanAvl-omsætterne ved rekvirering af stamtavler fra DSP skal oplyse navnet på ejeren/slutbrugeren af de pågældende svin, således at ejerens/slutbrugers navn kan påtrykkes stamtavlen. Klagerne gør gældende, at indsendelsen af oplysninger om ejeren/slutbrugeren af svinene til DSP indebærer de samme problemer, som indsendelse af købererklæring til DSP, dvs. risiko for at SEA får oplysninger om Klagernes kunder.

Afgiftssystemet

136. Spørgsmålene om afgiftssystemet går dels på det gebyr, som SEA har indført for medlemmer, der vil sælge hundyr gennem andre omsættere, og dels på, at der er forskelle i afgifterne for danske og udenlandske besætninger.

Ekstrabetaling ved eksport gennem andre end SEA

137. Størstedelen af DanAvl-besætningerne er tillige medlemmer af SEA. Medlemmerne af SEA kan som hovedregel ikke eksportere DanAvl-avlssvin gennem andre DanAvl-omsættere end SEA. SEA har dog fritaget medlemmerne for eneforhandlingsklausulen for så vidt angår LY-hundyr mod betaling af et gebyr på kr. 50. Klagerne gør gældende, at dette i praksis indebærer, at langt de fleste DanAvl-besætninger vil vælge at eksportere gennem SEA.

Afgifter pålagt hhv. danske og udenlandske besætninger

138. Ifølge Klagerne opkræver DSP forskellige afgifter fra henholdsvis købere af DanAvl-avlssvin i Danmark og købere af DanAvl-avlssvin i udlandet.

139. Udenlandske kernestyingsbesætninger opkræves en administrationsafgift på kr. 50 pr. kernesø, dog minimum kr. 2.500. Danske kernestyingsbesætninger opkræves en fast administrationsafgift på kr. 2.500 pr. besætning uanset besætningens størrelse.

140. De udenlandske kernestyingsbesætninger er i gennemsnit på 191 søer, medens danske kernestyingsbesætninger i gennemsnit er på 256 søer. De udenlandske kernestyingsbesætninger, der med de ovenfor nævnte takster opkræves kr. 50 pr. sø, betaler således ca. 5 gange mere i administrationsafgift pr. sø end de danske kernestyingsbesætninger, der i gennemsnit betaler kr. 9,75 pr. sø.

141. DSP har begrundet den forhøjede administrationsafgift for udenlandske kernestyingsbesætninger med ekstraomkostninger ved at servicere de udenlandske kernestyingsbesætninger med data fra DSP's databank.

142. Dernæst finder Klagerne, at de afgifter, der opkræves for opstalding af orner på udenlandske KS-stationer forskelsbehandler udenlandske kernestyingsbesætninger og besætninger, der ønsker sæd fra DanAvl-krydsningsorner, sammenlignet med danske besætninger.

143. Udenlandske kernestyingsbesætninger opkræves (2006-2007) en afgift på kr. 515 pr. kernesø pr. år. Heri kan de dog modregne de årlige indkøb af orner og sæd fra DanAvl-systemet.

144. Danske kernestyingsbesætninger betaler ikke en tilsvarende afgift, men betaler afgifter til DSP ved besætningernes køb af sæd fra DanAvl-systemet, jf. box 1.

145. DanAvl-omsætterne betaler en afgift på kr. 1.925 pr. måned pr. krydsningsorner opstaldet på udenlandske KS-stationer. I afgiften kan modregnes værdien af køb af avlsmateriale fra DanAvl-systemet (der kan dog maksimalt fratrækkes et beløb svarende til afgiften). Danske besætninger betaler en fast afgift pr. købt dosis sæd.

146. Ifølge Klagerne køber udenlandske besætninger normalt ikke sæd fra danske KS-stationer, og dermed stilles de ulige sammenlignet med de danske besætninger. Derfor fravælger de evt. kernestyling, ligesom det ikke kan betale sig at opstalde krydsningsorner på udenlandsk KS, jf. at der skal betales 1925 kr. i afgift til DSP pr. måned uanset hvor meget sæd, der sælges.

Styrelsens foreløbige vurdering

147. På baggrund af klagerne har styrelsen over for DSP udtrykt betænkeligheder ved den praktisering af reglerne, som har udviklet sig over for DanAvl-omsætterne sideløbende med den stigende eksport. DS, DSP og SEA er nært forbundet, og når DSP er gået over til at kræve tættere indseende med DanAvl-omsætternes virksomhed, herunder forhåndsorientering om kundekredsen, som kan være fortrolige oplysninger, kan det være problematisk efter konkurrencereglerne. Yderligere rejste den forskellige behandling af SEA og Klagerne samt de nye afgifter fx om kernestyling konkurrencemæssige spørgsmål, som kunne give anledning til yderligere undersøgelse.

148. Sådanne undersøgelser, der også omfatter markedsforhold i andre lande, ville imidlertid kunne være tidkrævende, og da Klagerne gav udtryk for interesse i en hurtig og fremadrettet løsning valgte styrelsen at indlede drøftelser med DSP om en tilsagnsløsning i.h.t konkurrencelovens § 16a.

Tilsagn afgivet af DSP

149. Tilsagnene indebærer, at DSP vil ændre administration af DanAvl-systemet på væsentlige punkter, jf. tilsagnsdokumentet.

Generel ligestilling af DanAvl-omsættere

For det første skal alle virksomheder, der anmoder herom, og som opfylder DSP's antagelseskriterier, godkendes som DanAvl-omsættere. Dette medmindre særlige omstændigheder giver DSP vægtig og saglig grund til at nægte godkendelse. Antagelseskriterierne vedrører DanAvl-omsætternes faglige kvalifikationer, størrelse samt forholdsregler ved et eventuelt samarbejde med andre avlssystemer. De særlige omstændigheder skal relatere sig til opretholdelsen af DanAvl-systemet.

150. For det andet har DSP helt overordnet forpligtet sig til at stille alle Danavl-omsættere lige, dvs. at DSP på lige, ikke-diskriminerende vilkår indgår Aftale om Omsætning med alle virksomheder, der kan godkendes som DanAvl-omsættere. I forlængelse heraf har DSP forpligtet sig til i alle henseender at anvende lige vilkår for ydelser af samme værdi over for alle DanAvl-omsættere, medmindre andet fremgår af tilsagnsdokumentet. Denne ligestilling af DanAvl-omsætterne løber som en rød tråd igennem hele tilsagnsdokumentet.

151. Endvidere administrerer og gennemfører DSP eventuelle krav om fremsendelse af oplysninger, løbende indberetning af data, adgang til kontrolbesøg, bodsbetaling, indbetaling til og udbetaling fra Garantifonden (se herom senere) mv. på lige, ikke-diskriminerende vilkår over for alle DanAvl-omsættere. Dette indebærer, at ligestillingen af DanAvl-omsætterne ikke alene er formel, men også sker i praksis.

152. Endelig afstår DSP fra at give en eller flere Avlere, Opformeringssejere eller KS-stationer rettigheder eller pligter, der direkte eller indirekte indebærer, at der diskrimineres mellem DanAvl-omsætterne. Dette betyder, at DSP fx er afskåret fra kun at give Avlere tilladelse til at opstille orner på udenlandske KS-stationer, der samarbejder med SEA.

153. DSP har over for Konkurrencestyrelsen oplyst, at DSP udover i misligholdelsestilfælde alene kan opsige Aftale om Omsætning med 12 måneders forudgående varsel. Ved opsigelse af en Aftale om Omsætning er DSP dog fortsat forpligtet til at iagttage Tilsagnene. Det vil sige, at DSP ikke kan opsige Aftale om Omsætning over for en DanAvl-omsætter, der opfylder antagelseskriterierne, medmindre vægtige og saglige grunde taler herfor. Endvidere kan vægtige og saglige grunde alene begrunde en opsigelse af Aftale om Omsætning over for én DanAvl-omsætter, hvis Aftale om Omsætning også opsiges over for alle andre DanAvl-omsættere, i forhold til hvilke de samme grunde foreligger.

Køb og salg af DanAvl-avlssvin

154. For så vidt angår krydsningsavlssvin gælder, at alle DanAvl-omsættere i fremtiden frit kan sælge krydsningsavlssvin fra DanAvl-systemet både i og uden for EU. Dog må ingen DanAvl-omsætter sælge krydsningsorner til KS. Der gælder således bortset fra salg til KS-stationer ingen begrænsninger i hvilke kunder, DanAvl-omsætterne kan sælge til. Bestemmelserne om salg af krydsningsavlssvin er indsat i Aftale om Omsætning.

155. For så vidt angår renracede avlssvin gælder, at alle DanAvl-omsættere kan sælge de renracede avlssvin til DanAvl-besætninger, produktionsbesætninger samt omsætter-opformeringsbesætninger (se senere). DSP kan stille krav om, at DanAvl-omsætterne skal pålægge deres kunder en klausul, hvorefter de renracede avlssvin og afkom heraf ikke må videresælges til andet end nærmere angivne formål. Et sådan krav skal dog i givet fald gælde alle DanAvl-omsættere på lige, ikke-diskriminerende vilkår. Adgangen til at sælge renracede avlssvin til de tre nævnte besætningstyper er indsat i Aftale om Omsætning.

156. *Produktionsbesætninger* er i tilsagnsdokumentet defineret som besætninger, som introducerer avlsmateriale i den pågældende besætning ved indkøb af Avlssvin fra et avlssystem, og som ikke selv sælger Avlssvin samt hverken direkte eller indirekte ejes eller kontrolleres af et avlssystem eller har indgået organiseret samarbejde med et sådant.

157. *Omsætter-opformeringsbesætninger* er i tilsagnsdokumentet defineret som besætninger i udlandet ejet af Opformerings ejere samt etableret og drevet i samarbejde med en DanAvl-omsætter. Samarbejdet er reguleret i standardaftaler, som DSP har fastsat, og som DanAvl-omsætterne indgår med virksomheder om ret til etablering af besætninger uden for Danmark med ret til omsætning af DanAvl-avlssvin.

158. Hvis DSP giver én DanAvl-omsætter ret til salg af renracede avlssvin til andre end DanAvl-besætninger, produktionsbesætninger samt omsætter-opformeringsbesætninger, skal alle andre DanAvl-omsættere meddeles ret til salg af renracede avlssvin på lige, ikke-diskriminerende vilkår. Dette betyder, at hvor DSP giver en omsætter ret til salg af renracede avlssvin til fx en opformeringsbesætning i Ukraine, så skal alle andre DanAvl-omsættere have ret til at sælge til opformeringsbesætninger i Ukraine på lige, ikke-diskriminerende vilkår. De øvrige DanAvl-omsættere vil modtage en meddelelse om en sådan ændring, når tilladelsen er givet.

159. Samme forhold gælder for salg af krydsningsorner til KS, idet DSP, hvis de giver én DanAvl-omsætter ret til salg af krydsningsorner til KS-stationer skal meddele alle andre DanAvl-omsættere en tilsvarende ret til at sælge krydsningsorner til KS-stationer.

160. SEA får ret til at sælge orner, sæd og sopolte til fire navngivne selskaber i USA, Canada, Brasilien og Spanien på lidt andre vilkår end andre DanAvl-omsættere. Det skyldes, at SEA har investeret betydelig kapital i disse selskaber. Til gengæld for disse investeringer er det aftalt, at SEA modtager årlige royaltybetalinger fra selskaberne, ligesom aftalerne sikrer SEA indseende med anvendelse af generne. Tilsagnet fastsætter et loft over, hvor meget SEA må sælge af henholdsvis orner, sæd og sopolte til de respektive selskaber[13].

161. Denne begrænsede ret for SEA til at sælge til de fire selskaber berører ikke andre DanAvl-omsætteres muligheder for at sælge til de nævnte lande eller til de pågældende selskaber. Yderligere gælder, at såfremt loftet for hvor meget SEA må sælge af henholdsvis orner, sæd og sopolte overskrides over for et eller flere af de nævnte selskaber kan alle DanAvl-omsættere sælge på lige, ikke-diskriminerende vilkår til andre selskaber i de lande, hvor loftet er overskredet. Tilsagnet fastslår, at SEA's ret til at sælge på disse vilkår til selskaberne i Spanien og Brasilien udløber senest 31. december 2010. Der er ikke fastsat en slutdato i forhold til besætningerne i USA og Canada. Det skyldes, at investeringerne i de to selskaber er store. En opsigelse/ændring af disse aftaler må påregnes at medføre væsentlige mistede indtægter for SEA og dermed også DSP.

162. DSP kan til enhver tid, når vægtige og saglige grunde forbundet med opretholdelsen af DanAvl-systemet tilsiger det, med virkning for alle DanAvl-omsættere forbyde salg af DanAvl-avlssvin til navngivne købere eller visse lande/regioner. Hvor en DanAvl-omsætter allerede har indgået en aftale om salg i overensstemmelse med de beskrevne regler, kan et forbud mod salg af DanAvl-avlssvin alene gives for fremtiden og med et varsel på 4 måneder. Saglige og vægtige grunde til at lukke for et land eller en region kan eksempelvis være, hvis videresalget i dette område er ude af kontrol og det ikke umiddelbart lader sig identificere, hvor kilden er. Der lukkes ikke for større områder end strengt nødvendigt. Hvis overtrædelsen af reglerne kan føres tilbage til en eller flere navngivne besætninger, vil det udelukkende være den/disse besætninger der lukkes for. Der lukkes op for handlen igen når videresalget er klarlagt og under kontrol.

Opstaldning af DanAvl-orne på KS-stationer

163. Hvor én DanAvl-omsætter meddeles ret til opstaldning og salg af sæd fra orner på danske og/eller udenlandske KS-stationer, skal alle andre DanAvl-omsættere have ret til opstaldning og salg af sæd fra orner på udenlandske KS-stationer på lige, ikke-diskriminerende vilkår.

164. Dette betyder, at hvor DSP giver en DanAvl-omsætter ret til fx at opstalde orner på udenlandske KS-stationer uden at være underlagt begrænsninger i, hvem sæden kan sælges til, så skal alle andre DanAvl-omsættere have en tilsvarende ret.

165. Bestemmelsen er indarbejdet i Aftale om Omsætning og betyder, at en DanAvl-omsætter kan opstalde en renracet orne eller en krydsningsorne på en udenlandsk KS-station til brug for en nærliggende (kernestydings)besætning under hensyn til de begrænsninger, der er aftalt i den forbindelse.

Indsendelse af købererklæring samt kaution og garantifond

166. DSP stiller alle DanAvl-omsættere lige med hensyn til krav om indhentelse og indsendelse af Købererklæring, pligt til at pålægge deres købere forbud mod videresalg af renracede avlssvin, kautionshæftelse for deres kunders overholdelse af forbudet mod videresalg samt ind- og udbetaling til en Garantifond.

167. Så længe ligestillingskravet overholdes, er DSP berettiget til at kræve, at DanAvl-omsætterne ved salg af renracede avlssvin indsender underskrevet Købererklæring til DSP før levering og pålægger deres kunder forbud mod videresalg.

168. DSP kan kræve, at omsætterne kautionerer for deres køberes betaling af bod, såfremt forbudet overskrides. Dette er begrundet med, at salg af renracede avlssvin til en helt ny kundekreds kræver ganske særlig omhu og agtpågivenhed. Erfaringerne fra tidligere viser, at når der er konstateret ulovlig handel med DanAvls-avlssvin i udlandet, så er det ofte særdeles vanskeligt at identificere den køber, der har overtrådt regelsættet og gøre vedkommende ansvarlig. Omsætteren er den, der er tættest på den enkelte køber og har de bedste forudsætninger for at sikre, at denne overholder reglerne. Kautionering for købers betaling af bod giver et betydeligt incitament til udvise omhu, så reglerne overholdes. Omsætteren kan søge at sikre sig mod tab gennem forskellige former for sikkerhedskrav og opfølgning.

169. Boden opkræves efter regler fastsat i Aftale om Omsætning og Regulativ for *Garantifonden*. Det er DSP, som har bevisbyrden for, at der er sket uretmæssigt salg, og at dette kan henføres til omsætters kunder. Såfremt Omsætter ikke er enig i DSPs vurdering, skal han indbringe spørgsmålet for en nedsat voldgiftsret, hvis opmand er udpeget af SØ-og Handelsretten.

170. Garantifonden er indført med det formål at sikre DSP betaling af bodsbeløb for de tilfælde, hvor Omsætternes købere overtræder forbudet mod videresalg. Fonden er maksimeret til 2 mio. kr. Den opbygges ved bidrag fra Omsætterne i forhold til deres indkøb af DanAvl-materiale. Såfremt det konstateres, at købere overtræder videresalgspåbudet og boden trækkes af Garantifonden, påhviler det den pågældende omsætter at reetablere fonden. Omsætters hæftelse er maksimeret til 2 mio. kr. pr. gang. Såfremt Omsætter vælger at rejse sag mod køber i anledning af overtrædelse af videresalgforbudet, skal DSP hjælpe med oplysninger m.v.

171. For at understøtte de vandtætte skotter mellem DSP og SEA, skal DSP for det første påse, at der føres et særskilt regnskab for aktiviteterne i DSP, Afdelingen for Avl og Opformering, og at regnskabet offentliggøres og for det andet føre og offentliggøre et særskilt og informativt regnskab for Garantifonden.

172. For at undgå at DanAvl-omsætterne får adgang til hinandens fortrolige oplysninger, skal DSP påse, at ingen modtager oplysninger fra DSP om DanAvl-omsætters, Avleres, eller Opformeringsejeres forhold, der udgør fortrolige oplysninger eller forretningshemmeligheder.

DanAvl-varemærkerne

173. DSP stiller alle DanAvl-omsættere lige med hensyn til brugen af DanAvl-varemærkerne. Dette indebærer, at hvor én DanAvl-omsætter meddeles ret til at anvende DanAvl-varemærkerne på en bestemt måde, så skal alle andre DanAvl-omsættere have ret til at anvende DanAvl-varemærkerne på lignende måde.

174. Ligebehandlingskravet gælder også for DSP's præsentation af DanAvl-systemet. Efter ønske fra Klagerne vil DSP tilrettelægge sin hjemmeside således, at interesserede, der søger på "Danbred", ledes ind på en liste, hvor alle de godkendte omsættere præsenteres lige.

175. Fra dette absolutte udgangspunkt gælder en enkelt undtagelse. SEA kan fortsat som den eneste DanAvl-omsætter anvende det registrerede binavn DanBred International.

Afgiftssystemet

176. Alle DanAvl-omsættere stilles lige m.h.t. opkrævning og afregning af afgifter m.v. Det betyder, at DSP er forpligtet til at følge lige og ikke-diskriminerende regler og takster mv. med hensyn til krav om indberetning af og/eller opkrævning af afgifter m.v. fra alle DanAvl-omsættere og disses kunder.

177. DSP har oplyst, at SEA's vedtægter ændres og at leveringspligten afskaffes. Grundlaget for den særlige ekstraafgift på 50 kr. for medlemmers leverancer LY-hundyr til andre omsættere end SEA er dermed bortfaldet. Det bemærkes, at DSP ikke uden særlig aftale kan forpligte SEA.

178. For så vidt angår fremtidige administrationsafgifter, stiller DSP danske og udenlandske kernestyingsbesætninger lige. DSP har over for styrelsen oplyst, at både danske og udenlandske kernestyingsbesætninger fremover vil blive opkrævet samme årlige administrationsafgift, der er uafhængig af besætningernes størrelse, og som dækker levering af data på enten dansk, engelsk eller tysk. Administrationsafgiften vil det første år efter Tilsagnets underskrift udgøre kr. 3.000. Såfremt en kernestyingsbesætning ønsker levering af data på andre sprog, opkræves en separat administrationsafgift til dækning af omkostningerne i forbindelse hermed.

179. Alle DanAvl-omsættere, der indgår aftaler med kernestyingsbesætninger i udlandet eller som opstalter krydsningsorner i udlandet, vil blive stillet lige. Omsættere, der opstalter renrace orner på KS-stationer i udlandet mhp kernestyng vil blive afkrævet en afgift pr. kernesø, der på årsbasis indbringer DSP samme beløb som i gennemsnit indkommer fra kernestyingsbesætninger i Danmark, der anvender sæd. For kernestyng er afgiften for 2006-2007 kr. 515 pr. kernesø, jf. box 1.

180. For DanAvl-omsættere, der opstalter krydsningsorner i udlandet opkræves en afgift pr. måned, der indbringer DSP samme beløb som i gennemsnit indkommer fra krydsningsorner på danske KS-stationer. For 2006-07 er afgiften kr. 1.925 kr. pr. måned, jf. box 1.

181. I begge tilfælde gælder, at Omsætterne fra disse basisbeløb kan fratække den faktiske betalte avlsværdi ved køb af orner og sæd fra DanAvl-systemet. Basisbeløb og fradrag, der ikke kan udnyttes fuldt ud i en periode kan videreføres til fradrag i næstfølgende perioder. Afgifterne ændres årligt i takt med ændringerne i afgifterne til DanAvl-systemet og produktionen pr. kernesø/krydsningsorne.

182. SEA's royalty fra de fire navngivne selskaber i USA, Canada, Brasilien og Spanien er ikke omfattet af kravet om ligestilling af afgifter. Det betyder i praksis, at de aktiviteter, der foregår i de fire selskaber ikke er pålagt samme afgifter som andre besætninger i udlandet. Derimod er SEA's salg til de 4 selskaber omfattet af det generelle afgiftssystem og dermed ligestillet de øvrige Omsætteres salg. Undtagelsen hænger sammen med at SEA i stedet for afgifter årligt modtager royalties fra sine investeringer i selskaberne, der er en sammenblanding af renter, betaling for know-how og indirekte afgifter[14].

183. DSP forpligter sig til at anvende Tilsagnene i alle nye aftaler med DanAvl-omsættere, Avlere og Opformeringsjere. For eksisterende aftaler skal Tilsagnene være gennemført inden 2 måneder fra Konkurrencerådet har truffet afgørelse om at gøre Tilsagnene bindende.

Klagernes bemærkninger

184. Udkast til Tilsagn har været forelagt Klagerne til udtalelse. Deres bemærkninger har ført til en række ændringer i Tilsagnet. Klagernes seneste indlæg samt styrelsens bemærkninger hertil fremgår af bilagene 7 og 8.

185. Disse indlæg har ført til, at det er præciseret, at der gælder et loft for Omsætternes hæftelse for købers betaling af bod. Hæftelsen er begrænset til 2 mio. kr. pr. gang. Yderligere er det fastslået, at det er DSP, der skal godtgøre, at der foreligger en overtrædelse af reglerne, der kan henføres til den pgl. Omsætters køber. Tvister om betaling afgøres ved voldgift, og fristen for at indbringe tvister for voldgift er forlænget. Dette er indført i Aftale med Omsætter og Regler for Garantifond.

186. Dernæst er det tydeliggjort, at SEA's ret til at sælge til 4 navngivne selskaber i USA, Canada, Brasilien og Spanien ikke indebærer nogen indskrænkning af klagernes ret til at sælge til disse lande. Klagerne har således også ret til at sælge til de 4 selskaber på samme vilkår som de kan sælge til andre besætninger.

Vurdering og konklusion

187. Klagernes indsigelser mod DSP's administration af DanAvl-systemet imødekommes i det væsentligste ved de af DSP afgivne Tilsagn. Ligeledes er det styrelsens vurdering, at Tilsagnene i tilstrækkelig grad imødekommer styrelsens betænkeligheder i relation til DSP's administration af DanAvl-systemet.

188. For det første stilles alle DanAvl-omsættere som det absolutte udgangspunkt lige. Alle virksomheder, der opfylder de af DSP fastsatte antagelseskriterier, har ret til at blive godkendt som DanAvl-omsættere og indgå Aftale om Omsætning, medmindre særlige omstændigheder giver DSP vægtige og saglige grunde til at afslå godkendelse som DanAvl-omsætter. Hertil kommer, at DSP ikke kan opsigte Aftale om Omsætning over for en DanAvl-omsætter, der opfylder antagelseskriterierne, medmindre vægtige og saglige grunde taler herfor.

189. For det andet kan alle DanAvl-omsættere frit omsætte krydsningsavlssvin heraf både i og uden for EU – bortset fra salg af krydsningsorner til KS-stationer. Det vil blandt andet sige, at DanAvl-omsætterne ikke er underlagt begrænsninger i hvilke kunder, de kan sælge til. Forbudet mod salg til KS-stationer er begrundet i risikoen for misbrug og den manglende mulighed for at indkræve og kontrollere afgifter fra en udenlandsk KS-station. DanAvl-omsætterne har mulighed for at opstalde en krydsningsorne på KS efter aftale og mod betaling af en fast avlsafgift. Reglerne hindrer ikke, at en udenlandsk KS-station tilslutter sig DanAvl på samme måde som de danske KS-stationer og derved får ret til at opstalde orner.

190. Samtidig har alle DanAvl-omsættere lige - om end begrænset - adgang til at sælge renracede avlssvin både i og uden for EU. Det vil blandt andet sige, at alle DanAvl-omsætterne skal underlægges samme begrænsninger med hensyn til, hvilke kunder de kan sælge til. SEA har dog ret til at sælge til 4 navngivne selskaber på lidt afvigende vilkår. Denne ret kan accepteres, idet den ikke efter de foreliggende undersøgelser indebærer nogen mærkbar begrænsning af de øvrige Omsætteres konkurrencemuligheder. Tilsagnet indebærer ikke nogen begrænsning i disses ret til at sælge til de pgl. selskaber. Yderligere er der sat et loft over SEAs salg til selskaberne, som samlet svarer til omkring 2-3 pct. af eksporten af avlssvin. Dertil kommer, at SEA har foretaget betydelige investeringer i selskaberne, og indgået aftale om fortsat samarbejde. Investeringerne vil kunne være delvist tabt, såfremt aftalerne afbrydes. Endelig bemærkes, at retten til at sælge til det spanske og brasilianske selskab på særlige vilkår er tidsbegrænset til ultimo 2010.

191. Ligestillingen af DanAvl-omsætterne betyder også, at DanAvl-omsætterne i fremtiden vil blive underlagt de samme regler for opstaldning af orner på KS-stationer og for brug af DanAvl-varemærkerne. SEA bibeholder dog eneretten til at anvende sit registrerede binavn DanBred International. SEA har brugt navnet i udlandet i en lang årrække. DSP opretter en hjemmeside således at interesserede, der søger på ordet "Danbred" henvises til en hjemmeside med opstilling af alle de godkendte omsættere i tilfældig rækkefølge.

192. Endvidere betyder ligestillingen, at DanAvl-omsætterne i fremtiden vil blive underlagt de samme krav om indhentelse og indsendelse af Købererklæring fra deres kunder, begrænsninger i kundernes videresalg af solgte Renracede DanAvl-avlssvin og afkom heraf, kautionshæftelse for deres kunders overholdelse af et eventuelt forbud mod videresalg samt ind- og udbetaling til Garantifonden.

193. Bestemmelserne om kautionshæftelse (og om Garantifonden) betyder, at Omsætterne tilskyndes til at udvise særlig agtpågivenhed og træffer de nødvendige forholdsregler for at sikre, at deres kunder i udlandet overholder forbudet mod videresalg. Reglerne skyldes, at DSP har oplevet nogle tilfælde, hvor det har været særdeles vanskeligt at udrede, hvorvidt forbudet mod videresalg af renracede svin er blevet overholdt. Det bemærkes samtidig, at der med Tilsagnet sker en udvidelse af Omsætternes muligheder for at sælge renracede avlssvin.

194. Det er herved forudsat, at det er DSP, der skal påvise, at videresalgsforbudet er overtrådt samt at tvister herom kan indbringes for en opmand inden for en rimelig frist[15]. Indtil denne har truffet afgørelse skal Omsætter ikke betale bod. DSP skal være Omsætteren behjælpelig med oplysninger mv. ved evt. retsag mod køber. DanAvl-omsætterens hæftelse for sin kundes betaling af boden er maksimeret til 2 mio. kr. pr. gang.

195. DSP skal påse, at ingen uvedkommende, herunder andre DanAvl-omsættere, Avlere eller Opformeringsejere får adgang til fortrolige oplysninger eller forretningshemmeligheder om andre DanAvl-omsættere, Avlere og Opformeringsejere. Det betyder bl.a., at DSP forpligtes til at sikre, at de fortrolige oplysninger, som klagerne skal indsende om Købererklæring og til brug for udarbejdelse af stamtavler ikke kommer til konkurrenternes kendskab. I det hele taget skal DSP's kontrol af DanAvl-omsætterne ske på lige vilkår og efter ikke-diskriminerende retningslinjer.

196. Yderligere forpligter DSP sig til at stille DanAvl-omsætterne lige med hensyn til betaling for ydelser/opkrævning af afgifter uanset om disse betegnes afgift, gebyr, betaling, bidrag, takst eller andet. Ligestillingen af Omsætterne gælder også for de DanAvl-ydelser, som finder sted i udlandet, hvor markedsvilkårene er lidt anderledes end i Danmark, og hvor DSP har tilpasset opkrævningen af afgifter derefter.

197. De af DSP afgivne Tilsagn omfatter DSP's fulde administration af DanAvl-systemet. Dette betyder, at Tilsagnene får betydning ikke kun for de aftaler, DSP indgår med DanAvl-omsætterne, men også for alle andre aftaler DSP indgår, herunder med Avlere, Opformeringssejere og KS-stationer. Avlere, Opformeringssejere eller KS-stationer vil således ikke kunne omsætte svin på lempeligere vilkår.

198. Tilsagnene skal være fuldt implementeret senest 2 måneder efter, at Tilsagnene er gjort bindende, jf. konkurrencelovens § 16a. Der er tale om et omfattende aftalesæt, der skal tilpasses, og et større antal aftaleparter, der skal inddrages.

199. Tilsagnene gøres bindende indtil 31. december 2010, dvs. i godt 4 år. Eksporten af avlssvin er i stærk udvikling. Når der er gået 4 år, kan der derfor være anledning til at revurdere reglerne ud fra de til den tid gældende vilkår.

[1] SEA har haft navnet registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen siden 1995.

[2] Svineafgiftsfonden er en produktionsafgiftsfond inden for dansk svinebrug, som på grundlag af bemyndigelseslov opkræver en afgift pr. produceret enhed.

[3] SEA har fritaget medlemmerne for eneforhandlingsklausulen for så vidt angår LY-hundyr mod betaling af et gebyr på kr. 50. I forlængelse af Konkurrencerådets behandling af Tilsagnet er det planen at ændre vedtægterne for SEA. Det betyder bl.a., at medlemmernes leveringspligt ophæves.

[4] Sopolte, dvs. en so der endnu ikke har fået smågrise.

[5] Frossen sæd kan være et alternativ, men frossen ornesæd er kvalitetsmæssigt ringere end frisk og mere omkostningskrævende at håndtere.

[6] SEA har haft registreret navnet hos Erhvervs- og Selskabsstyrelsen siden 1996 men har også anvendt det forud for dette tidspunkt.

[7] DSP's kalkulerede forventninger.

[8] Smithfield ejer samlet ca. 1 mio. søer eller det samme som hele sobestanden i Danmark.

[9] Svineafgiftsfondens midler stammer især fra afgifter, der opkræves fra alle svin og slagterier (jf. bkg. nr. 982 af 30. sept. 2004, der er udstedt med hjemmel i Lov om administration af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om markedsordninger for landbrugsvarer mv.). Reglerne for anvendelse af disse midler er ændret med virkning fra 2007/08, og det betyder, at der stilles krav om at Afdelingen i højere grad skal dække sine egne omkostninger.

[10] I praksis varierer resultaterne fra år til år. Der er også tydelig forskel på resultatet mellem racerne og inden for de enkelte racer. I 2005-06 varierede dækningsbidraget mellem racerne fra 10.900 kr. i gennemsnit til over 14.400 kr. Inden for racerne var forskellene endnu større.

[11] Fx ville det forudsætte, at der var ansat en DanAvl-kontrollant på hver ornestation uanset at der kun var nogle få orner.

[12] Hvis en udenlandsk kernestyringsbesætning fx indkøber en orne til 4000 kr. fra en DanAvl-besætning, så kan den modregne købsprisen på 4000 kr. dog bortset fra slagteværdien (fx 750 kr.= 3.250 kr.) i avlsafgifterne.

[13] Loftets mængdeangivelser svarer til 2-3 pct. af den danske eksport af Avlssvin .

[14] Af DSP's årsberetning for 2005-06 fremgår at den del af royaltyindtægterne som SEA i dette år betalte tilbage til DSP udgjorde 9,5 mio. kr.

[15] DS-Voldgiftsretten har eksisteret i en årrække til afgørelse af tvister inden for svinebranchen efter nærmere aftale. Voldgiftsretten består af op til 5 medlemmer; formanden er dommer og udpeges af SØ- og Handelsretten, og sagerne behandles efter et fast regelsæt.